

FACKTUELLT

SEKO post • Klubbarna Årsta och Tomtebodas

Nr 5/Sept 2001

Avtalsrörelsen
nära avgörande?

■ Årets centrala löneförhandlingar förs dels direkt mot Posten, dels mot det som kallas för Kommunikationsbranschen inom ALMEGA (som tillhör Svenskt Näringsliv, f.d. SAF).

Förhandlingarna med Posten gäller ett stort antal frågor som regleras i det s.k. Villkorsavtalet. Inte minst avsnittet om arbetstiden, men också lönetrappan har varit på tapeten i år. SEKO:s samtliga krav presenterades i förra numret av Facktuellt.

Överenskommelse

Lördagen den 22 september var senaste förhandlingsomgång med Posten.

Branschförhandlingarna mot ALMEGA återupptas den 25 september och förhoppningen är att dessa förhandlingar ska vara klara samma vecka. Eftersom det är i denna förhandling som

kostnaden för lönehöjningar och andra villkorsändringar avgörs, är det naturligtvis osäkert om så blir fallet.

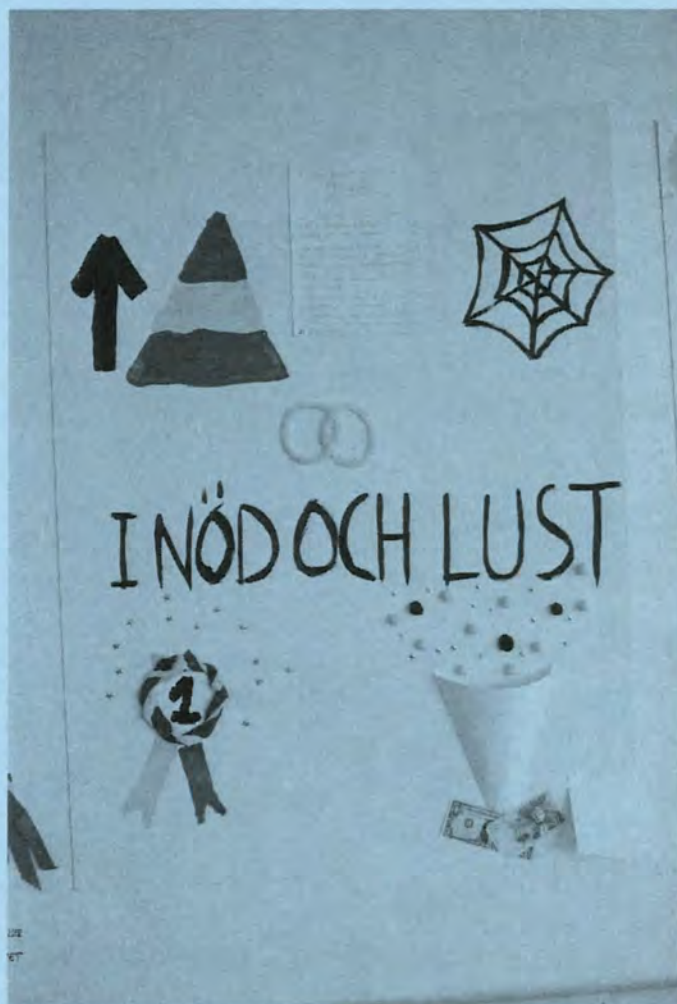
SEKO har inför årets förhandlingar yrkat på 3,8 procent, dock lägst 650 kronor, till potten och ett lägsta individuellt påslag på 300 kr/månad.

Goda resultat

Principöverenskommelsen med Posten är preliminär tills dess branschförhandlingarna har avslutats och offentliggörs därför inte innan dess. Enligt vad Facktuellt erfar kan förhandlingarna ha nått goda resultat på flera områden, och det inkluderar även avtalskrav som kommit från brevterminalerna.

Men som sagt, det förutsätter att branschförhandlingarna i kommande vecka inte "river upp" det som förhandlats klart på Posten!

Jan Åhman

Koncernprojekten har enligt många bedömare lämnat ett stort bidrag till Postens dåliga resultat för första halvåret. Här ett av deras förslag till utveckling av Postens framtida affärer.

Läs mer om koncernprojekten, Postens resultat och kommentarerna till detta inne i tidningen!

**Intervju med
Åke Kihlberg**

Mittuppslaget

**Skatte-
reduktion
på avgiften**

Sid 9

Reservera!

**Lördagen den 17 november håller
din klubb medlemsmöte! • På dag-
ordningen bl.a. budget och verk-
samhetsplan • Se vidare lokal
annonsering!**

**Tomtebodaklubben på Internet:
<http://home.swipnet.se/terminalklubben/>**

Ledarskapets förnyelse inledd på Årsta - och USA demokratis symbol?!

• Ny chef på Årstas Stora brev/klump är Monica Dahlin. Detta ser vi som en del av ledarskapets förnyelse. Hon kommer "uti från" och vi är inte heller bortskämda med kvinnliga chefer. Hoppas detta kan leda till att fler tjejer vill ta på sig ledaruppdrag. Ledarskapets förnyelse och fler kvinnliga ledare är två saker som SEKO är pådrivare av.

Lagutveckling

Projekt lagutveckling är också en del i ledarskapets förnyelse. Troligen kommer två lag att ingå i ett projekt, där fler arbetsuppgifter som nu finns på ledande nivå skall ut i lagen. Om man redan nu skall recensera Troels Nielsen i hans roll som terminalchef, så kunde han ganska snabbt komma till insikt om sakernas tillstånd på Årsta. Ett exempel är hans observation av att arbetets innehåll för många inte var så upplyftande. Därav följde förslaget om en arbetsgrupp som skulle titta på lagutveckling. Detta skall nu alltså bli ett projekt. SEKO ser nu en chans att vår gamla programförklaring om "Framtidens arbetsplats" kanske kan komma att förverkligas ca sex år efteråt.

Jag har tidigare skrivit om "det stora språnget", och med nuvarande terminalchef verkar detta möjligt. Eftersom Årsta klarar sina volymer till bra kvalitet är det som sagt dags att titta på arbetets innehåll.

Lönerörelsen

Själv är jag mitt i centrum av lönerörelsen. Flera utsatta förhandlingsdagar har gått åt till procedurer och Postens "bud" har varit ganska diffusa i ord. Vi förhandlar om villkoren för arbetet inom Posten. Samtidigt förhandlar ombudsmän med Branschen för att komma överens om lönepåslaget. Dessa måste

förhandlas samtidigt och under icke fredsplikt. Posten vill naturligtvis ha flexibla regler och SEKO vill återgå till avtalsregler som fanns före 1998. Detta eftersom Posten missbrukat det senaste avtalet.

Inget att skryta med

Attacken på World Trade Center har just skett i skrivande stund. Massmedia är som väntat fokuserat på vilka som gjorde det och hur många offer det blev. Sånt säljer, men man måste också fråga sig vad som driver människor att delta i en sådan attack? Vad har fått människor att med ett sådant hat utse USA till måltavla? USA:s görande och låtande i världen är inget som landet borde skryta med. Den författning som styr USA sedan 1776 är fortfarande i bruk. Den anses som ett föredöme för en demokrati.

Stenåldern

Sedan dess har man (i demokratis namn?) roffat åt sig California, Texas etc. Man har använt sig av slavar från Afrika och utövat etnisk rensning av indianer och man har tillsatt och avsatt ett antal diktatorer i demokratis namn. Vietnam önskade man "bomba tillbaka till stenåldern". Man har varit med om att manipulera regeringsmakten i Afghanistan, samma land som nu sägs skydda den skyldige till attacken i New York. Rekryterna till vansinnesdåden som mot World Trade Center, hittar man ofta ibland de arabspråkiga länderna som är ännu mindre demokratiska än USA, för att inte säga diktaturer. Men USA har bidragit till att sådana regimer sitter kvar för att säkra sitt oljebehov.

På något sätt känns det som något av USA:s uppträdande i världspolitiken slår tillbaka på landet USA i och med

Faktuellt nr 5/2001

Faktuellt ges ut av SEKO
Stockholms Årsta- och Tomtebodaklubbar

Red: Jan Ahman
Tel: 08/781 76 14
Nr 6/2001 beräknas
utkomma i okt/nov

Klubb Brev Tomteboda
Plan 2½
173 00 TOMTEBODA

Klubbexp: Plan 2½
(södra delen av huset)
Tel: 08/781 76 14

Mail:
seko.tomteboda@swipnet.se
Hemsida:
<http://home.swipnet.se/terminalklubben>

Ordförande:
Åke Anevad
Tel: 070/738 57 86

Klubb Årsta Postterminal
Box 90 121
120 21 ÅRSTA

Klubbexp: Plan 4
Tel: 08/781 56 07

Mail:
seko.postklubb.arstapt@posten.se

Ordförande:
Micke Täll
Tel: 08/781 56 13

SEKO Stockholm
Box 1149, 111 81 Stockholm
Tel: 08/454 84 01
A-kassan
Tel: 020-68 10 10

denna attack. Landet är ju heller inte van vid att "kriget" förs inom landets gränser.

Valfusk

Man har ansett sig kunna använda hela världen som sin marknad för sina företag och ideologi. Nu blir man utsatt på hemmaplan, det har många länder redan blivit på USA:s politik. Invånarna i detta stora land borde nog fråga sig om president George W Bush har rätt när han påstår att landet är demokratins främste symbol? Som guvernör i Texas tvekade han inte att avrätta utvecklingsstörda. Valfusk misstänktes när han blev president. Vill även påminna om det stenhårda klimat mot fackföreningar i USA. Där finns ingen valfrihet och man trakasseras när man vill starta sådana. För att inte tala om utnyttjande av de illegala invandrarna på arbetsmarknaden. Nu förväntas hela världen ställa upp för USA?

Lägre pensioner

Oavsett moraliska frågor i det som har hänt kommer det att vara den lilla människan som till slut kommer att sitta emellan. Bli inte förvånad om det kommer att bli större slutenhet kring de beslutande församlingarna av säkerhetsskäl, räntan kommer att gå upp, oljepriset likaså och aktier kommer att sjunka så att våra pensioner blir lägre. Måklarna på Manhatten kommer att fortsätta att flytta pengar/aktier och därmed arbetstillfällen mellan länder, "business as usual".

Micke Täll

PS "Ett öga för ett öga gör till slut hela världen blind" - Mohandas Gandhi" DS

Micke Täll är ordförande i Klubb Årsta

Offentligt möte

Medborgarhuset

Lördag 20 oktober kl. 13.00 - 16.00

Stoppa Privatiseringspolitiken!

Claes-Göran Thunberg - Kommunal Älvsborg

Bengt Lindqvist - f.d. socialminister

Anna-Sara Sorsén - SSU Västerbotten

Öppen debatt

*Demonstration 17 november
i Stockholm mot privatiseringarna*

Arr. SOS - Socialdemokrater för Offentlig Sektor

Attraktiv arbetsplats

- På central nivå i Posten har ett projekt bedrivits som berör personalförsörjningen i Posten. Projektets inriktning har varit på frågor som: Hur skall man framledes rekrytera och behålla personal i Posten? Hur skall Posten lanseras i samhället som en attraktiv arbetsplats? Man konstaterar att Posten inte gjort sig tillräckligt synlig i rekryteringssammanhang och att chefer har brustit i att introducera ny personal på ett bra sätt. Vidare menar man att det är viktigt att de som slutar får en bra avslutning, gärna med ett avslutningssamtal. Kompetensutveckling och arbetsmiljö uppmärksammas också som viktiga områden för att skapa en attraktiv arbetsplats.

Vår arbetsplats

- Hur ser det ut på vår arbetsplats?
- Hur introduceras ny personal?
- Vilken inställning till arbetsplatsen har man när man slutar?

- Hur inverkar arbetsmiljön på uppfattningen om en attraktiv arbetsplats? Hur stor betydelse har ledningens insikter i sorteringsarbetets art och risker för att utveckla en attraktivare arbetsplats?
- Hur väsentligt är det att *alla* vågar tala öppet om brister i arbetsmiljö och arbetsklimat?

Bullerdämpning

Vad är produktionspersonalen värd?

Vad är viktigare att satsa pengar på? Arbetsmiljöförbättringar som tex professionell bullerdämpning och tekniska hjälpmedel eller dyra kick-offpartyn och bonus m.m. för chefer? Personalens hälsa och trivsel borde åtminstone vara lika viktigt att satsa på om man vill skapa en attraktiv arbetsplats.

Susanne Halvardsson

Verksamhetskommitténs septembermöte

■ SEKO:s fackliga verksamhet inom Posten Produktion (= brev- och paketnäten) samordnas i vad som kallas Verksamhetskommittén. Kommittén består av en ledamot från varje terminal samt ledamöterna i Verksamhetsrådet. Verksamhetskommittén sammanträder 3-4 gånger om året.

Vid sammanträdet den 12-13 september behandlades en rad aktuella frågor. Avtalsrörelsen förstås, men också fortsättningen på de 15 projekten liksom arbetsmiljöfrågorna, alltid aktuella men akuta, kan man nästa säga mot bakgrund av den kraftigt ökande sjukfrånvaron på terminalerna. Även Bo Alerfelt, chef för Posten Produktion och inbjuden till kommitténs möte, deltog i den diskussionen.

Jan Åhman, som representerar Tomteboda, rapporterar.

"Maskinsäkerhet"

Posten Produktion har anställt en ingenjör, Kent Staaf, vars uppdrag litet tvetydigt kallas för maskinsäkerhet, men ska tolkas som människans säkerhet vid maskinarbete. Det innebär att han bl.a. arbetar med

- arbetsmiljökrav vid upphandlingar (bl.a. pågår en översyn av PAB - Postens allmänna bestämmelser)
- riskbedömningar
- mekaniska och elektriska risker
- buller och elektromagnetiska fält
- ergonomiska principer vid maskinkonstruktion.

För närvarande är han bl.a. engagerad i det utvecklingsarbete som pågår för att skapa en prototyp till ny arbetsplats vid KSM. Tomtebodas KSM ska användas som "försöksmaskin". (SEKO Tomteboda utgår ifrån - och jobbar för - att vi och berörd personal blir engagerade i projektet)

Han underströk de skaderisker som finns när man - vilket är fallet med våra terminaler - automatiserar en industri - men inte fullt ut. I automatiseringen försvinner många arbetsuppgifter som i vissa fall var tunga och/eller enahanda - men samtidigt

ingick i en naturlig rotation/variation mellan olika arbetsuppgifter. Även om maskinerna idag gör mycket av jobbet så återstår ett fåtal arbetsuppgifter, vilka, om man ensidigt och/eller i för långa pass utför bara någon eller några av dem, snabbt kan leda till skador.

Han betonade också att vi måste komma bort från en inställning där man "kör tills det gör ont" - då är det ofta för sent. Vi måste inse att *det kommer att göra ont* om man inte i förväg vidtar rätt åtgärder.

Galopperande sjukfrånvaro

Jag har tidigare rapporterat om den allt högre sjukfrånvaron inom brev- och paketnäten. Målet för år 2001 är att sänka antalet sjukdagar per anställd till 26 dagar/år - i verkligheten har vi så här långt sett en ökning till 34 dagar!

Frågan diskuterades vid flera tillfällen under mötet, bl.a. i samband med Kent Stafs och Bo Alerfelts besök.

Statistiken visar på ett entydigt samband mellan ålder och lång sjukfrånvaro, vilket samtidigt är en förklaring till varför vi på Tomteboda ligger så illa till; vi har en extremt hög medelålder.

Kent Staf påpekade det skrämmande i att vi även bland 30-åringarna ser en ökande lång sjukfrånvaro och han varnade för den onda cirkel som uppstår när många på en arbetsplats blir långtids-sjukskrivna eller bara klarar vissa jobb: då får de övriga en än tyngre belastning - med följd att de också snart blir skadade.

Även Bo Alerfelt inser säkert dessa samband, men han hade också ett annat recept. Han menade att man ska vara noggrannare vid nyanställningar och försäkra sig om att de sökande har fysiska förutsättningar för att arbeta på terminalerna. I första hand tänkte han väl då på paketterminalerna med deras arbetsmiljövidri-

ga löslastningssystem (där Posten f.ö. skiter i föreläggandena från Yrkesinspektionen).

Om man bortser från Alerfelts i sammanhanget något udda synpunkter - som väckte starka reaktioner vid mötet - och försöker göra en sammanfattning av varför vi på exempelvis Tomteboda har så hög långtidsfrånvaro och hur vi kan minska den, kan man tänka sig följande:

1. Arbetsrotationen och variationen måste sättas i centrum igen efter de förlorade år som följt på raserandet av det ur många aspekter geniala "burksystemet".
2. Den extrema ålderspyramiden kan vi inte göra så mycket åt förrän vi börjar nyanställa.
3. Ett i alla avseenden aktivt rehabiliteringsarbete bör vara en självklarhet - jag har svårt att bedöma om så är fallet idag.

Det finns naturligtvis många andra syn-

- Så här stora löner! Sune Sjödin rapporterar från avtalsrörelsen vid Verksamhetskommitténs möte.

punkter och förhoppningsvis kommer de fram i de projekt som nu pågår på olika nivåer inom Posten.

Även Verksamhetskommittén tillsatte en grupp som särskilt ska arbeta med frågan inför den fortsatta behandlingen inom Prodsam (samverkansgruppen i Posten Produktion). Jan-Eric Rönqvist (Brev), Anita Johansson (Brev, Göteborg samt Kvinnogruppen), Agnieszka Lipka (Paket, Tba) samt Göran Johansson (Paket, Örebro) ingår i gruppen.

Poståkeriet

Tomas Boström är nyvald ordförande i Poståkeriets Verksamhetskommitté. Han hade inbjudits till kommittén mot bakgrund av att Posten Produktion och terminalerna upphandlar alla transporter inom terminalnäten. Där får Poståkeriet vara med och bjuda, som vilket åkeri som helst.

Tomas Boström beskrev Poståkeriets historia från den ödesdigra dag 1989 när Postens ledning deklarerade att åkeriet inte längre är en "strategisk resurs" för Posten. Det har varit många turer sedan dess och just nu är framtiden än osäkrare efter den nya organisation som trädde i kraft förra året (och där man över hela linjen har skilt på tjänsterna och produktionen av dem; detta för att i förlängningen kunna sätta allt under upphandling!).

För närvarande pågår en ny upphandling av transporterna fr.o.m. den 1 oktober i år. "Vi kommer att spara 10 miljoner", sett ur Bo Alerfelts synvinkel. "Vi riskerar att tappa 25 procent av uppdragen", sade Tomas Boström.

Yrkeskonferens med Posten

Den 3 oktober hålls en endags gemensam yrkeskonferens med arbetsgivaren inom Posten Produktion. Även Grabe och affärsenhetscheferna deltar under en del av mötet.

På dagordningen står dels framtidsfrågor för Posten Produktion, dels förhållandet mellan samverkan och det ROS-system som ledningen inom Brevnätet använder.

Kompetensutveckling

Heinz Grentzelius och Lage Bååth ingår i ett projekt för teknik och produktion som Lena Lundgren har beställt. Ska vara klart i december i år.

Konstaterades också att Alerfelt trots det inskränkta svaret vid kommittémötet förra hösten senare har skrivit in kompeten-

De 15 förstudierna har krympt till tio

• **Förstudierna har nu övergått i ett tiotal projekt, vilka startar sitt arbete omgående och ska lämna slutrapporter den 1 december. I februari 2002 tas sedan beslut om fortsatt arbete.**

Litet oväntat prioriteras två nya delprojekt, 0-2 respektive *Bas*, vilka - i klartext - vrids på tjänsterna så att 0-2 blir standardtjänst, 0-3 (eller t.o.m. 0-5) lågprisvarianten och övernattbefordran någonting exklusivt.

• Delprojekt 0-2 ska utreda "0-2 befordran med precision i utdelning" som standardtjänst.

• Delprojekt *Bas* ska utreda dels 0-3 för sändningar med precision i utdelning, dels 0-1 för enstaka försändelser men också som tilläggstjänst för sändningar.

"Precision i utdelning" innebär att kunden bestämmer exakt vilken dag man vill ha en viss försändelse utdelad och sedan lämnar man in den antingen två (0-2) eller tre (0-3) dagar före.

Omregleringspolitik

Utredningar av det här slaget kan knappast ses som "normala" rationaliseringsåtgärder inom terminalnätet utan här handlar det om mer grundläggande frågor. De styrs, som Bo Alerfelt påpekade, inte bara av egna beslut utan också vad andra inom Posten och utanför Posten - politiker och lagstiftare t.ex. - tycker.

I själva verket är vi nu inne på de yttersta konsekvenserna av omregleringspolitiken. Det finns därför starka tvivel på att detta är genomförbara projekt - de skulle vara politiskt omöjliga. För min del delar jag tyvärr inte den uppfattningen. Den sittande regeringen liksom övriga tänkbare kombinationer har inga skrupler när det gäller att med omregleringens hjälp förstöra vare sig post-, tele eller elservicen - och villkoren för dem som gör jobbet - i det här landet.

Skavsta avskrivs

De övriga delprojekten var de väntade:

• **Arlanda.** För det första kan vi konstatera att de övriga strukturprojekten (Småland och Västsverige) lagts på hyllan. När det gäller Arlanda har man bl.a. insett att det är dyrt att bygga därute. Vidare skapar de

två huvudprojekten osäkerhet om det framtida behovet av flyg för inrikesposten. Huvudspåret idag är därför att utreda Utrikes och HUB:ens framtida placering (avtalen löper ut 2004 respektive 2005).

• **Skavsta.** En snabbutredning görs och därefter avskrivs Skavstaalternativet. De lägre markpriserna vid Skavsta och statsminister Perssons stöd till flygplatsen uppväger inte alla nackdelar, bl.a. längre transporter till och från de dominerande Stockholmsterminalerna. Dessutom finns det frågetecken om Skavsta i förhållande till Västerås flygplats, som också kan vara ett alternativ, om man nu behöver ett sådant.

KSM ska fyllas

• **ePP.** Innebär att man senast den 1 november ska följa det ursprungliga konceptet, vilket innebär att ePP-noderna sorterar ut på så många positioner som möjligt och levererar direkt till utdelningskontoren.

• **Bulk.** Samordnad transportstyrning av tungt gods mellan brev- och paketnäten, Poståkeriet samt HIT.

• **Klump/paket.** KSM:arna ska fyllas upp i första hand. Paketsorteringsmaskinen på Tomtebodan används för sortering av tidningsbuntar och tung klump.

• **Ekonomibrev.** Fas 1 Innebär ändringar i Norrlandstrafiken. Berörs ju också av *Bas*- och 0-2 projekten.

• **Nyckeltalen.** En arbetsgrupp arbetar vidare i syfte att få ner kostnaderna (på de terminaler som visar dåliga nyckeltal).

• **Gruppreklamen.** Ska förutsättningslöst utreda var man skulle lägga gruppreklamscentralerna om man fick tänka helt nytt.

SEKO-deltagare

SEKO kommer att vara representerat i några av projekten:

- Klump/paket - Agnieszka Lipka
- Arlanda - Håkan Hammarström
- Ekonomibreven - Kenneth Petersson
- GRM - Heinz Grentzelius.

Bland de projekt som *inte* finns med, kan noteras att den maskinella finställningen har skrinlagts tills vidare.

Jan Ahman

sutveckling i Produktions verksamhetsplan.

Alf Mellström

Alf Mellström, facklig samordnare i Koncernrådet gav en exposé över läget i Posten samt SEKO:s uppgifter i dag.

Samma frågor behandlas i intervjun med Åke Kihlberg, ordförande i Koncernrådet, på annan plats i tidningen.

Bo Alerfelt

Efter Mellström var det dags för Alerfelt. Utöver det som refereras på annan plats sades bl.a. följande.

Även Alerfelt kommenterade förstås resultatet, där han särskilt oroade sig över de vikande volymerna över hela Europa. Däremot gladdes han åt att Posten Produktion sammantaget så här långt visar ett bättre resultat än planerat (Brev visar lägre kostnader än budget medan paketen ligger något högre).

När det gäller "resan framåt", som han uttryckte det, såg han följande:

- Vi kan knappast räkna med ökande volymer
- Verksamheten i Posten krymper när Postgirot mm försvinner
- Administrationen måste anpassas därefter. Alerfelt har tillsammans med Mats Engstrand Grabes uppdrag att förbättra konkurrenskraften inom administrationen.
- Även fastighetsbeståndet och lokalytor-

na måste anpassas - ett arbete som pågår ("lokaljakten")

- "15-projekten" ska bidra till rationaliseringar

Alerfelt konstaterade också att vi har 25 sorteringsmaskiner som inom kort faller för åldersstreck. Före de senaste besparingsprogrammen var det tänkt att tio maskiner skulle ersättas redan i år; nu skjuts denna investering till nästa år.

Beträffande den stora paketsorteringssmaskinen på Tomtebodas så måste någonting göras. Han bedömde det som ogörligt att plocka ner hela maskinen i ett svep, istället kommer troligen delar att bytas ut vartefter. Det innebär samtidigt ett svar på frågan huruvida Logistik blir kvar på Tomteboda eller ej.

60 års pensionsålder för tekniker

Kennet Peterson redogjorde för den tolkningstvist som SEKO nyligen vunnit angående teknikernas pensionsålder.

Posten hävdade att samtliga tekniker ska ha 65 år som pensionsålder. Efter tvisteförhandling blev resultatet att *de tekniker som tidigare varit R-tjänstemän och som behållit teknikerjobbet* får behålla 60 år som pensionsålder.

Avtalsrörelsen

Sune Sjödin och Erik Charlesson lämnade en föredömligt utförlig rapport om för-

handlingsläget.

I en skala på 1 - 10 bedömde Sune att förhandlingar för dagen befann sig i ett läge på 2,5.

SEKO:s yrkanden mot Bransch Kommunikation och mot Posten har publicerats på annat håll.

Förhandlingarna hade påbörjats på branschnivå men ajournerats i avvaktan på att de postlokala förhandlingarna ska lösa de postspecifika frågorna. Förhandlingarna mot Posten fortsätter den 18 och 21 september och därefter mot branschen den 25-26/9.

Avsikten är att om det inte går att komma överens med Posten utan fredsplikt kunna föra upp även dessa förhandlingar på branschnivå.

Utförligare information och kommentarer om avtalsläget - i den mån sådana kan ges - publiceras på annan plats i Facktuellt.

Kvinnogruppen

Gerd Karlsson och Helen Persson informerade om att kvinnogruppen planerar ett möte i november, före Verksamhetskommitténs möte.

Integration

Gerardo Berrios från Tomteboda hade inbjudits för att informera om sitt och Stockholmsterminalernas arbete med integrationsfrågorna.

Han inledde med en historisk översikt av det arbete som inleddes med LO-kongressens beslut 1996. Han redogjorde också för den "mångfaldsplan" som både Åre och Tomteboda upprättat och som innehåller en jämställdhetsplan och en integrationsplan. Integrationsplanen innehåller i år språkundervisning och utbildning för chefer och lagledare. SEKO hade också krävt mentorprojekt och praktikarbete, men detta fick vi inte med i år.

Kommittén beslöt att de klubbar som vill anlita Gerardo vid möten etc kan göra det på kommitténs bekostnad.

PO Brandeker informerade också att rådet har bokat en träff med Produktions personalchef, där Gerardo ska medverka.

Arbetsmiljöcertifiering

Jan-Eric Rönqvist rapporterade att arbetet med att arbetsmiljöcertifiera hela Brevnätet startade i augusti och ska vara klart i mars nästa år. Paket har redan certifierat Tomteboda, Torsvik samt huvudkontoret.

I främre raden: Torsten Andersson, Alvesta, och Ulf Norman, Karlstad.

Certifieringen kretsar kring 48 nyckelaktiviteter. Projektledare är Tommy Rolin; Jan-Eric Rönnqvist från Verksamhetsrådet ingår i styrgruppen. Projektet har delat upp sig i tre team, där vi kan konstatera att Tomtebodas HSO Lasse Lövlie leder ett av teamen (Mitt). Varje terminal deltar i något av teamen.

Än så länge är man inne i en inventeringsfas.

Syftet med projektet är att förbättra det interna arbetsmiljöarbetet och bättre leva upp till de gamla kraven om internkontroll. Certifieringen kan alltså sägas vara en metod - eller hjälpreda - för att arbeta med arbetsmiljön, ungefär så som ISO:na är metoder/hjälpredor för att arbeta med kvalitet och miljö.

Gruppreklamen

Kenneth Peterson informerade om senaste nytt. Utöver det som finns att läsa i särskild artikel i detta nummer av Faktuellt redovisade Kenneth bakgrunden till att SEKO godkänt en ljudnivå som uppgår till 80 dB vid en kapacitet på 9.000 försändelser i timmen.

PAB anger en högsta ljudnivå på 72 dB.

85 dB är standard för denna typ av maskiner i resten av världen - det var också den nivå som Posten från början ville ha. Efter förhandlingar blev resultatet 80 dB, som gäller för de maskiner som hittills har köpts. Samtidigt har Posten lovat att när maskinerna är på plats fortsätta att arbeta med ljudnivån för att försöka komma ner mot 72 dB.

Mera teknik

• Kenneth Petersson rapporterade vidare att ett nytt koncept med en gemensam anläggning för OCR/VCS, oberoende av maskintyp, eventuellt ska testas på Tomteboda.

• Samtidigt som svenska Posten för tillfället - och klokt nog, verkar det som - lagt den maskinella finställningen på is arbetar olika maskinleverantörer med nya koncept där man också finställer storbrevven och t.o.m. små- och stora brev tillsammans. Allt är dock prototyper (om ens det) än så länge.

SEKO fick i år som första och enda fackliga organisation hittills möjlighet att delta vid den internationella postala tek-

nikmässan i Paris. Där rapporterades bl.a. att den tyska Posten har bekymmer med sin maskinella finställning av småbrev - bland annat kräver den mer personal och ger mer reject än vad de tänkt sig. En utförligare rapport kommer i nästa nummer av Faktuellt.

• Det svenska projektet att rita på en helautomatisk brevterminal arbetar vidare - men nu har man spolat klumpen och gruppreklamen.

• Siemens projekterar ett helautomatiskt sorteringssystem för småbrev (andra leverantörer lanserar motsvarande för storbrev).

Jan Ahman

Jan Ahman är sekreterare i Klubb Tomteboda och redaktör för Faktuellt.

Utfall 2001, ackumulerat tom augusti, öre/försändelse.

Terminal	Personal	Lokaler	Transporter	Övriga sakkostn	Köpt prod	Köpt adm	Avskrivningar	SUMMA KOSTN
Tba	37,46	10,18	4,74	4,18	7,71	0,58	4,25	69,10
Umeå	22,85	4,72	21,24	2,49	8,35	0,58	3,69	63,92
Gbg	33,04	5,58	5,87	2,76	7,20	0,43	3,71	58,59
SNITT ¹⁾	24,57	4,55	9,23	2,64	7,12	0,39	3,84	52,24
Nrhp	20,42	5,94	10,28	2,68	7,69	0,26	3,47	50,74
Vås	21,62	7,01	6,39	2,43	8,10	0,34	4,74	50,63
Nässjö	23,82	2,64	10,23	2,10	7,42	0,32	3,99	50,58
Alvesta	21,59	3,90	10,73	2,34	8,25	0,34	3,41	50,56
Malmö	19,98	6,41	8,28	3,44	7,98	0,44	4,02	50,55
Svl	24,89	3,26	12,25	2,05	5,47	0,29	3,42	50,52
Årsta	28,90	4,87	2,19	4,16	5,63	0,53	4,00	50,28
Karlstad	30,28	3,15	5,94	2,34	3,48	0,36	4,28	49,83
Uppsala	22,91	2,56	8,04	2,24	8,70	0,41	3,56	48,42

1) = Snitt exklusive Tomteboda.

Tomtebodas mål för år 2001 är att i december ha kommit ner till 67 öre/försändelse ackumulerat.

Gruppreklamsbladningen Maskinköpet fullföljs

• Här kommer snabbinfo om vad som är aktuellt inom GRM ur centralt perspektiv.

De fem maskiner som finns ute på Gruppcentralerna i Västerås, Göteborg, Nässjö, Norrköping och Malmö är på god väg att bli godkända just nu. Västeråsmaskinen är slutbesiktigad och godkändes den 5/9. Nu ska resterande slutbesiktigas i följande ordning: Göteborg och Nässjö den 20/9. Norrköping den 21/9 och slutligen Malmö den 25/9.

Nya maskiner

Nu har spärren släppt för nyinvesteringar i nya maskiner och förfrågningsunderlag är på väg ut för nyanskaffning av minst 8 nya maskiner, det kan bli fler. Månaderna oktober och november kommer att bli utvärderingsmånader av det material som kommer in för att därefter i bästa fall kunna lämna iväg beställning av nya maskiner. Kenneth Petersson och Heinz Grenzeliuss kommer att ingå i projektgruppen som ska arbeta fram beställningen.

Mikael Karlsson ska nu se över produktvillkoren för Postens räkning.

Kompletteringsmaskiner av mindre storlek finns i dagsläget inte med i denna grupps arbete men att det behövs en översyn även inom detta område framgår med all tydlighet av följande sammanställning.

48 maskiner

Brev riksnätet har idag 48 bladningsmaskiner av märket Espeer på våra gruppreklamcentraler. Maskinerna köptes in 1994-97 av Brev regionerna. Med de förutsättningar som var, beräknades den tekniska livslängden till 7-8 milj. lägg.

Bladningsmaskinerna har idag producerat mellan 5-20 miljoner lägg med en årsproduktion takt på 4-5 milj. Lägg.

På uppdrag har Insert gjort en bedömning av maskinernas status, klassade i A, B och C. A= bra status B= medel och C= bör skrotas.

Enligt denna bedömning har vi 9 st A maskiner, 28 B maskiner och 11 st C maskiner.

Från en fortfarande varm solstol här nere nära kontinenten.

Kenneth Petersson

Kenneth Petersson är ledamot av SEKO:s Verksamhetsråd inom Posten Produktion.

I Stockholm är bladningen av gruppreklamen utlagd på en entreprenör, IKAB, med lokaler i Västberga. Tomtebodan har några personer anställda i Västberga, med ansvar för kvalitet, kundkontakter, etc.

Se också rapporten från Verksamhetskommitténs möte.

**Facktuellt -
ledande
postfacklig
tidning**

Ärstaröster

Gill Puisto, maskinoperatör, Små/C5

Har du märkt av chefsbytet?
-- Troels verkar mera mänsklig och han är lätt att prata med. Nu blir inte folk nervösa, när chefen går förbi. En trevlig rökare!

Största arbetsmiljöproblemet?

-- För tillfället är det slipningen av golven som irriterar. Och vi måste fortfarande dra mycket vagnar - truckförarna får inte köra in bland maskinerna. Jag besvärar inte av bullret och inte heller av golven så det största problemet är nog den dåliga luften vid FSM:arna.

Är du nöjd med semestern?

-- Perfekt! Vi tillbringade den i vårt nyköpta torp utanför Eksjö i Småland, min morfar kom därifrån. Ligger avsides och utan el och vatten!

*Janne Gebring/
Janne Ahman*

GRMC	Volymförändr % jan-jul 2000-2001	Prod. kostnad öreförs
Malmö	+ 45,2	13,26
Alvesta	+ 20,6	9,97
Norrköping	+ 18,4	9,77
Umeå	+ 10,3	10,20
Göteborg	+ 10,0	11,67
Stockholm	+ 8,5	14,12
Karlstad	+ 7,2	11,87
Nässjö	+ 2,2	10,17
Uppsala	+ 1,8	9,85
Sundsvall	- 1,0	10,24
Västerås	- 5,8	10,05
TOTALT	+12,5	11,63

Skattereduktion på fackavgiften

■ Medlemsavgiften i facket består av två delar: en del som går till A-kassan och en del till facket. För vår del betalar vi f.n. 90 kr/mån i s.k. egenavgift till A-kassan och resterande del - som varierar beroende på inkomst - till SEKO (förbund - avdelning - klubb).

A-kasseavgiften har sedan tidigare varit avdragsgill - men bara den del som tillsammans med ev. övriga avdragsgilla kostnader överstigit 1.000 kronor/år. Eftersom A-kasseavgiften förra året uppgick till 960 kr och de flesta av oss inte haft något annat att dra av under "Övriga kostnader", så har avdraget saknat betydelse för många.

Reduktion fr.o.m. 2002

I budgetpropositionen föreslår regeringen, vänstern och miljöpartiet en skattereduktion för de avgifter som betalas fr.o.m. år 2002.

Förslaget innebär en skattereduktion på 25 procent av den del av avgiften som går till facket och 40 procent av den del vi betalar till A-kassan.

Effekterna för vår del framgår av vidstående tabell.

Regeringen återkommer under hösten med en proposition, bl.a. hur det rent tekniskt ska gå till.

Jan Ahman

Ärstaröster

Margareta Simonsen, Stora/Klump, i Posten sedan 1972.

Märkt av chefsbytet?

– Trulsen! Hipp som happ så står han är! Han är trevlig, tycker jag. Det börjar fungera bättre på terminalen. Många projekt på gång, men allt måste ta sin tid.

Största arbetsmiljöproblemet?

– Inte så vansinnigt trevliga lokaler! Man har ingen överblick här, till exempel vet man inte hur mycket post man har kvar. Och bullret är besvärande.

Nöjd med semestern?

– Gärna fyra veckor till! Jag har haft sex veckor sammanlagt och hälsat på släkten i Vasa i Finland. Min mamma kommer från Österbotten. Fast egentligen är jag en sådan där som börjar klättra på väggarna efter två veckor ledigt - man är van att jobba ända sedan man var liten!

Jan Gebring/Jan Ahman

Avgifts-klass	Lön	Avgift 2001 / mån	Skatten reduceras med	Nettoavgift
3	0 - 5000	126	45	81
4	5001 - 7000	156	53	103
5	7001 - 9000	191	61	130
6	9001 - 11000	221	69	152
7	11001 - 14000	256	78	178
8	14001 - 17000	296	88	208
9	17001 -	306	90	216

Insändare:

Bra och rättvis lön

Nu har löneförhandlingarna kommit igång igen och en ny diskussion har börjat.

För att komma på en nivå i denna diskussion som skall fungera för alla så bör vi börja tänka! Hur mycket behövs för att leva ett anständigt liv i pengar i dag för en ensamstående. Eftersom vi vet att det är en katastrof för den ensamstående när det blir en kostnadshöjning på ett par kronor.

20.000kr/mån

Därför tycker jag att en minimilön för en heltidsarbetande skall

ligga på 20.000 kr.

Jag vill att ni som tycker något annat eller har samma åsikt skicka ett E-Mail till oriexa@telia.com eller skriv några rader och lämna dem i ett brev till TLC (radion biltransporten ARSTA). Fråga en chaufför om vägen.

Vi på biltransporten får ett besök under september från våra fackliga företrädare där vi kan ta upp diskussionen om rättvis lön.

Karl-Axel Lindkvist
Arsta Biltransporten

Partihallsspåret fyller 1 år

Posten kan skickas med tåg!

■ Partihallarna (spåret)! Ett ställe som vid flera tillfällen har stötts och blötts i denna tidning fyller 1 år!

Man kan bara konstatera att det är det allra bästa stället att omlasta ank/avg A-post som skickas med tåg.

Visst har det under året funnits problem och kontroverser, avseende terminal och personalens väl och ve'.

Visst har SJ brustit i sin tidshållning!

Minns du, snöstormen i februari?

Men minns du också, de varma ljusa sommarnätterna!

Visst har vädrets makter varit omväxlande.

Mer än gärna

Men! Visst finns det personal som mer än gärna vill jobba några timmar på spåret!

Visst har SJ under senare tid kommit tillrätta med sina förseningar!

Visst kommer väl Seko att medverka till att de som "dubbelarbetar", både sorterar och jobbar med tåg, får en "bra bonus" i årets löneförhandling?

Visst har vi fått en ganska stadig volym av ank/avg lastbärare! "Man vet vad som ska skickas och man vet vad som får"

Men, vet Du som jobbar i terminalerna Tba/Årsta, vad som egentligen ankommer med A-tågen? Normalt så innehåller båda

tågen, från Göteborg och Malmö, tillsammans följande:

- Ca 130 lastbärare post till Årsta, inkl Värde.
- Ca 50 lastbärare till Tba, inkl Giro.
- Ca 30 lastbärare till Arlanda utrikes.
- Ca 60 lastbärare B-post till Årsta.
- Ca 50 lastbärare tomgods.

Samt då och då försenad post till b.la. Uppsala, Västerås m.m. Personalen på spåret har till sin hjälp 3 gaffeltruckar.

Ekonomibrevstågen

I och med att Ekonomibrevtågen på Tba kom till, så kan man säga att cirkeln är sluten. Posten har skapat ett modernt och miljövänligt transportsätt. Vad som nu återstår är väl i princip att föra över så mycket A-post som möjligt från flyget till tågen. För fakta är att tågposten når terminal nästan lika fort som flygets.

En tankeställare man då får. Varför bygga en Arlandaterminal av stora mått, när Posten kan skickas med tåg?

Anders Johansson

Partihallarna en sommarmatt för ett år sedan. Ubbe Nygren rattar trucken.

Årstanotiser

Biltransportens Arbetsmiljörond

Resultatet av arbetsmiljöronden är nu klart. En hel del frågor har ställts som ska/bör åtgärdas.

Bland annat så har lastplatserna kollats extra noga. Tomtebodas Högtrafik kaj har fått en hel del kritik ur chaufförssynpunkt. T ex rökning på kaj. Dålig städning. Backlinjer!

Dessa punkter har redan åtgärdats vilket är bra.

Portar, vädertätning, fällbord är av ganska dålig kvalitet som bör åtgärdas. Körbanan av asfalt har på flera ställen satt sig, vilket medför felaktig lutning av bil eller släp. Ur arbetsmiljösynpunkt så är det ganska ansträngande att lossa t ex ett släp, när man är tvungen att dra lastbärarna uppför!

Nytt lunchrum

Biltransportens lunchrum på Dil-kajen ska rivas. Därför ska ett nytt lunchrum iordningsställas där Tranportansvariga idag sitter (på hörnet av Dilen). Flyttning beräknas ske under hösten.

Ny bil

En ny dragbil är beställt. För leverans under november. Det är en Volvo F12 på 380 hk, 18 pall. Ur arbetsmiljösynpunkt, så kan det kan vara bra att ha en bil med lite bättre styrka i, när vintern snart gör sitt intåg.

Rikslagret

Har Årsta-terminalen förlorat Rikslagret för tomgods i Västberga? Det verkar så. Tomteboda kommer att bemanas upp tomgodslagret och nuvarande personal kommer att återböras till Årsta-terminalen.

Vi får väl hoppas att den nya personalen har lika hög kvalitet som nuvarande, så att våra kunder extern/intern inte drabbas.

Anders Johansson

Årstaterminalen: Storsatsning på rehabilitering

■ Under många år har rehabiliteringsarbetet kommit på undantag och det har fått stora konsekvenser för både arbetsgivare och arbetstagare. Arbetet har lett till att man visserligen haft rehabiliteringsträffar men inte haft någon kontinuerlig uppföljning av dessa vilket har gjort att mycket gått i stå.

Många långtidssjuka har upplevt det som att ingen bryr sig om dem och det har dessvärre stämt i vissa fall och allt eftersom tiden går har vi fått ett allt större antal människor som behöver stöd och hjälp för att kunna gå vidare.

Komma ikapp

Därför är det glädjande att Årstaterminalen inom en snar framtid kommer att göra en storsatsning på detta område. Posten kommer att anlita ett företag som skall följa upp alla anställda som har varit frånvarande mer än 90 dagar och se till att det finns fullständiga utredningar på dessa.

Ett viktigt skäl till att man gör denna inventering är att man vill komma ikapp med det försummade rehabiliteringsarbetet och kan satsa på förebyggande

åtgärder.

Mikropauser

Satsningar som är aktuella inom friskvården är att man utvecklar systemet med mikropauser och vidare kommer man att göra en försöksverksamhet med att erbjuda personalen en hälsotest och där kommer man att erbjuda de med de sämsta värdena att under en period få träna på arbetstid med råd och tips.

Om försöksverksamheten faller ut på ett bra sätt kommer man att genomföra detta på hela terminalen.

Arbetsvariation

Dessa friskvårdsaktiviteter tycker jag är bra exempel på förebyggande verksamhet som förhoppningsvis kommer att minska långtidssjukskrivningarna.

Andra faktorer som är viktiga i sammanhanget är också att vi får en så bra arbetsmiljö som möjligt och även en arbetsorganisation som ger större möjlighet till arbetsvariation.

Owe Olausson

Rehabansvarig - SEKO Klubb Årsta

Varför 40-timmarsvecka?!

• Som skyddsombud är jag arbetsmiljöansvarig och rehabansvarig inom sektionen. Vi har stora problem med allt mera trafikstress just på grund av att vi är beroende av trafikmiljön i Stockholm. Arbetet blir mer och mer slitsamt och tungt på grund av blockerade lastzoner felaktiga nybyggnader och ombyggnader. För fick vi vara med om utforma lastbryggor, eller om ej i alla fall säga vår mening. Detta har i stort sett upphört. Antalet arbetsskador visar en tendens att stadigt öka, jag blir mer orolig över

den ökade kostnadsjakten som går utöver arbetsmiljön, ett fullt ord inom posten.

Många chaufförer reagerar på att de har 40 timmars arbetsvecka, medan övriga inom terminal har 39 timmars arbetsvecka. Om man jobbar 4 timmar längre borde lönen vara högre med tanke på allt ansvar man har som chaufför vilket knappast märks i lönekuvertet.

Jan Sandin

Skyddsombud Biltransporten
Årsta

Årstaröster

Lars Ake "Skogis" Skogsjö,
Stora/Klump, avgående kajen.

Har du märkt av chefsbytet?

-- Nye chefen har inte syns till så mycket på kajen men jag pratade med honom en gång för två veckor sedan - men ingen förändring har skett!. Här fungerar det inte! Läsarna i ALArna är undermåliga, 20-25 procent av alla lådor går fel och det blir bara sämre och sämre. Vi får en massa tunga lyft som sliter på ryggen. Dessutom finns det för litet kunskap på andra enheter, man lastar fel och för mycket i lådorna och sedan får vi problem. ALAn klarar inte av att det till exempel sticker upp brev i en låda!

Vi är missnöjda och kräver att det ska hända något - skriv det!

Nöjd med semestern?

-- Mycket! Jag åker alltid till Mallorca, 52:a gången i år tror jag. Sedan var jag på Västkusten också, min tjej kommer från Göteborg.

Vad rekommenderar du på Mallis?

-- Palma Nova om man är ute efter hålligång, för alla åldrar! Alcudia för barnfamiljen. Annars kan man hyra bil och åka runt, det finns mycket mer att titta på än man kanske tror, Mallorca har en gammal kultur. De två sista veckorna i maj är som finast, tycker jag.

Janne Gebring/Janne Åhman

Intervju med Åke Kihlberg:

"Vi ska ta tillbaka arbetsplatserna"

• **Posten visade ett oroväckande dåligt resultat för första halvåret. Enligt Grabe beror det fr.a. på lägre volymer än beräknat och kostnaderna för introduktionen av nya Servicenätet. Är det också din bedömning?**

-- Jag anser att man ska tona ner betydelsen av volymminskningarna. Det är fel att säga att de kom som en överraskning. Vi har sett trenden en längre tid. Det är också så att förra året var mycket bra tack vare Telia-introduktionen och premiepensionerna som gav stora volymer för Posten. Om man ser volymminskningen från ledningens synpunkt, som blåst upp prognoser om intäktsökningar, något som vi från SEKO varnat för, är det naturligtvis bekymmersamt.

Istället är det den dåliga kontrollen av kostnaderna, som drar ner resultatet. Det gäller det nya Servicenätet men framför allt koncernprojekten där man har haft en dålig kostnadskontroll. Man har inte heller fått ut de resultat av projekten, som man räknat med.

Sedan är det också så att kassaservicen hela tiden kostar pengar. Det kostar att bygga upp ett nytt separat nät och det är löpande kostnader. Posten får 200 miljoner per år från staten för kassaservicen, men den kostar 600-700 miljoner. Vi får se vad som står i höstens budgetproposition. Jag är inte alltför optimistisk, men hoppas att det åtminstone ska bli ett visst tillskott utöver de 200 miljonerna.

Både Grabe och Rosengren har skött kassaaffären dåligt. Grabe trodde sig ha fria händer att enbart satsa på brev och paket, men fick inför opinionstrycket bakläxa av Rosengren. Ägaren och ledningen för Posten måste bli bättre på att tala samma språk!

Sammanfattningsvis kan man säga att kostnaderna ökar, men inte intäkterna. Därför finns en osäkerhet i hela företaget vart vi är på väg när idéerna om nya produkter inte infrias. Egentligen är det ju så att vi sedan företagspaketet introducerades inte har lyckats få fram någon riktigt ny produkt.

Hur blir det med kassaservicens framtid, den har ju utretts en tid?

-- Kassaservicen regleras idag i Postlagen

och statens avtal med Posten. Ersättningen regleras i budgetpropositionen, som presenteras senare i denna vecka.

Det finns en remiss om ny lagstiftning ute, som det är tänkt ska träda i kraft vid årsskiftet. Om det blir som det står i remissen så lyfts kassaservicen ut ur Postlagen och regleras i en särskild lag. Där skriver man in att Posten ska ansvara för kassaservicen.

Nu finns det tveksamheter om det är tillåtet att göra så, om det inte står i strid med aktiebolagslagen, eftersom det innebär att ett aktiebolag genom lagstiftning åläggs att bedriva förlustbringande verksamhet.

Men kanske kan det vara bra att Posten får ett lagstiftat ansvar för detta - förutsatt att man också skickar med pengar för det!

Posten särredovisar inte längre resultat för de olika affärerna i bolaget, brev-paket och kassa. Kan du säga något om det?

-- Kassaservicen går med stora underskott. Breven går fortfarande med vinst och paketen visar också ett anständigt resultat. Sedan är det som sagt koncernprojekten som drar ner resultatet.

Hur upplever du ägarens stöd för paketverksamheten?

-- Att paketen och breven har lika mycket värde för ägaren.

Sedan kan det finnas en skillnad i mellan ägarens och postledningens syn på paketen - om man ska ge sig in på marknaden för paket >35 kg eller inte. Man kan ha viss förståelse för att ägaren - staten - också äger ett bolag som lever på transporter av tyngre gods - SJ! Den här motsättningen spelade säkert en roll när Posten försökte köpa ASG.

Däremot måste Posten kunna gå över gränserna för att upprätthålla brev- och paketverksamheten i Sverige. Det kan ske genom köp av andra bolag men också genom samarbete i olika former. PNL är ju tänkt som en början, en plattform för att kunna få in större volymer i de olika systemen. Hittills har dessvärre inte PNL blivit någon succé.

Sverige är fortfarande det enda landet

i Europa som har avreglerat brevmarknaden. Tror du att Posten kan klara brevverksamheten under de villkoren?

-- Ja. Vi har ett övertag med vår infrastruktur. Jag tror inte att konkurrensen i första hand står mellan olika operatörer på brevmarknaden, utan mellan de fysiska meddelandena (breven) och de elektroniska.

Däremot har avregleringen inneburit att Posten har förlorat en massa pengar. Det är kanske så att Posten har varit för rädda för CityMail och lagt oss på för låga prisnivåer. Posten har rabatterat bort en hel del pengar på nittioalet!

Sedan kan också remailingen vara hot.

Mot bakgrund bl.a. av de projekt som dragits igång inom Posten Produktion kan man få ett intryck av att postledningen vill införa 0-2 befordran som norm?

-- Det ekonomiska läget gör att ingenting är förbjudet att titta på - inte ens sådant som lagen och ägardirektiv beslutar om. Men jag anser att man ska vara väldigt försiktig med att ge sig på kvaliteten, det är vårt bästa konkurrensmedel.

Jag tror också att en sådan förändring är oerhört svår att få igenom i opinionen.

Det som däremot är viktigt är att ledningen också håller på och tittar på prissättningen. Vi har haft samma normalporto - 5 kronor - sedan 1996-97. Det är styrt av Konsumentprisindex, men borde också relateras till exempelvis bränslekostnaderna.

Det gäller också att hitta rätt nivå på rabatterna.

Är det inte också så att Posten fortfarande har en svag balansräkning p.g.a. pensionsskulden och stora omställningskostnaderna, åtaganden som ägaren rimligen borde stå för när man ändrar förutsättningarna genom bolagisering och avreglering?

-- Mycket av felet vid bolagiseringen låg hos Dahlsten. Han trodde att Posten skulle klara pensionsskulden genom fortsatt stora vinster på breven, men också inom bankområdet. Så blev det inte.

När det gäller omställningskostnaderna

Namn och ålder: Åke Kihlberg, 57 år

Kommer från: Härnösand, flyttade till Stockholm i 20-årsåldern

Aktuell som: Ordförande i SEKO Posten

Utbildning: Folkskola

I Posten sedan: 1964. Gick den gamla aspirantutbildningen och blev ordinarie tjänsteman med konstitutorial den 1 oktober samma år. Hela tiden på Stockholm Ban och sedan placerad på Klara, har

kvar en tjänst som Phi.

Fackliga uppdrag: Började i klubben på Banan, valdes in i avdelningsstyrelsen 1978. Har jobbat med det mesta, studieorganisatör, vice ordförande, kassör. Från 1991 ordförande fram till år 2000, när postavdelningen upphörde och gick samman med de andra SEKO-avdelningarna i Stockholm. Ordförande i SEKO Posten från 1996.

Familj: Sambo och dotter från

tidigare äktenskap.

Bor: Hägerstensåsen

På fritiden: Spelar på hästar, konst, teater och bio. Allmänt sportintresserad.

Senast lästa bok: Populärmusik från Vittula

Nöjd med semestern: Hade ledigt förra veckan. Var i Berlin, regnigt, men spännande att se alla förändringar sedan förra gången för tio år sedan!

så fick vi hjälp av ägaren att driva på postledningen att genomföra Futurum - men de gav inga pengar till det.

Den svaga balansräkningen är ett bekymmer. Den ger sämre förutsättningar att investera, men också när Posten ska låna pengar. En svag balansräkning innebär dyrare lån, även om Posten som statligt bolag upplevs som något säkrare än ett privatägt bolag i samma situation.

Hur vill du summera bolagiseringen och avregleringen så här långt?

-- Vid bolagiseringen koncentrerade vi oss från SEKO:s sida på att behålla de löne- och anställningsvillkor som vi hade i affärsverket. I huvudsak lyckades vi med det.

Avregleringen har varit lyckosam för de stora kunderna, de har fått lägre porton. Privatkunderna är förlorarna, så är det. Inte minst genom momsen, som blev en följd av bolagiseringen. Det bör dock

påpekas att prisutvecklingen för privatportot varit betydligt långsammare under en längre period än t.e.x. för dagstidningar. Den stora vinnaren är staten som fått stora momsintäkter, men också lägre portokostnader - staten är en stor kund i Posten!

Jag har också uppfattat det så att Dahlsten, när han drev på den här utvecklingen, tänkte sig att Posten skulle ligga långt framme - och bli stora - i den totala avregleringen i Europa. Sedan har ju den inte alls gått i den takt som man då trodde.

Och medlemmarna?

-- Det har varit ett hårt rationaliseringsstryck under hela 90-talet - också före bolagiseringen. Tittar vi på grannländerna, Danmark och Finland, så har även de haft stora rationaliseringar trots att man har kvar monopolet i Danmark och Finland har en koncessionsavgift som innebär ett reellt monopol.

Jag tror dock att avregleringen indirekt

har inneburit ett ändå större tryck på personalen i svenska Posten genom dom stora rabatter jag tidigare talade om.

UNI, som är vår fackliga internationell, driver en linje som innebär fortsatt reglering genom pris- och viktgränser och långsam liberalisering av dessa. Hur ställer sig SEKO till detta?

-- Förbundets uppfattning är att avregleringen i Sverige är en verklighet som vi måste leva med. Huvuddelen av Internationalen har en annan uppfattning - en knepig situation!

När Dahlsten var chef blev det ett j-vla liv när hans lön höjdes från 90.000 kr/mån till det dubbla. Idag tjänar Grabe 300.000 kr/mån plus andra förmåner. Kommentarer?

-- Jag tror att Grabes lön accepteras, även om det är med viss motvilja. Det vore svårt för Posten att hitta en chef om vi skulle driva en egen lönefilosofi.

Sedan kan man ha en allmän synpunkt på chefslöner i Sverige, och det har jag: jag tycker att de är för höga. Om man t.ex. jämför med Norge så är de betydligt högre hos oss.

Troligen ligger också de statliga bolagen och verken på en högre lönenivå idag än vad de gjorde på Dahlstens tid.

•••••

Om vi nu lämnar företagsekonomi och postpolitiken, vilka är enligt din uppfattning de viktigaste "traditionella" fackliga frågorna idag?

-- Vi måste få tillbaka diskussionen om frågorna ute på arbetsplatserna, vi har blivit litet för mycket av "företagsdoktorer"! Vi har tappat bort de traditionella frågorna som exempelvis arbetsmiljön: det visar sig i den höga sjukfrånvaron och allmän otrivsel på jobbet.

Det är tufft ute på golvet och vi som sitter högre upp i facket har varit dåliga på att hjälpa till i det arbetet. Vi märker det här bl.a. genom att det är svårt att idag rekrytera skyddsombud. Vi måste helt enkelt bli bättre på att lyssna på medlemmarna på basplanet. Det är där de största kunskaperna finns!

Medinflytandeavtalet har nu tillämpats i några år i Posten. Erfarenheter?

-- Det har nyligen gjorts en utvärdering i Posten - på fackligt initiativ - av hur med-

bestämmandeavtalet fungerar. Den visar att man inte känner sig ha tillräcklig utbildning i arbetsmiljöfrågor och att man inte har det inflytande man borde ha. Vi måste centralt stötta, utveckla och hjälpa de lokala fackliga att rätta till detta. Den arbetsplatsturné som vi nu drar igång är ett led i detta.

Jag ser en risk i att det har blivit en alltför stor fokusering på företagets överlevnad. Vi måste komma ihåg att vi *har inte* ansvaret - det har företagsledningen.

När vi pratar om samverkan är det viktigt att komma ihåg att det är *ett sätt att umgås*, men *vi tar inte över ansvaret*; vi är fortfarande två parter.

I det här sammanhanget är också ledarens roll viktig. Det är många chefer i Posten idag som inte har rätt förutsättningar för sin roll, som inte vet riktigt vad man ska göra, alltför många ser personalen enbart som en produktionskostnad, man har inte fått rätt utbildning för att klara sitt jobb. Vi ser att många lokala fackliga inte har det inflytande man vill ha och att det beror på chefen.

Koncernfacket arbetar med en ny verksamhetsplan för SEKO Posten?

-- Den ska vara klar i oktober. Det huvudsakliga uppdraget blir att ta tag i arbetsplatsfrågorna: arbetstiderna, arbetsmiljön, lönerna.

Vi - men också ledningen! - måste våga

tänka långsiktigt! Det finns en risk med alla bokslutsrapporter som bara kräver handlingskraft på kort sikt. Det är viktigt att sätta långsiktiga mål för Posten och för SEKO Posten och hur vi når dit.

Fler exempel på aktuella fackliga frågor?

-- I brevbäringen måste man lösa arbetsmiljöproblemen bland annat med den tunga gruppreklamshandlingen. En del är att se över prissättningen på den produkten.

Postkassörerna har under lång tid arbetat i osäkerhet - de måste nu få besked om sin framtid.

Det måste till en kompetensutveckling inom alla områden, så att alla blir mindre utbytbara. Vi måste motarbeta den snäva specialisering som vissa strävar efter.

Den höga sjukfrånvaron beror inte bara på att många jobb är fysiskt tunga utar, också att man känner att man inte har något inflytande över jobbet och ingen utveckling i det.

Sedan finns det också en tendens att vi i Posten håller på att få tillbaka det gamla regelverket - men i andra former. Reglementena från postverkets tid kommer tillbaka som "manualer" av olika slag, till exempel "Bästa Metod" inom brevbäringen.

Kan inte de olika ISO:na, som säkert är uttryck för ett gott kvalitetstänkande, få samma effekt?

-- Jo, utformningen och innehållet i arbetet överläts åt andra, åt "experter". A samma orsak är jag tveksam till arbetsmiljöcertifieringen. Arbetsmiljön har tidigare varit en stark facklig uppgift. Det är bra att arbetsgivaren känner ett större ansvar för arbetsmiljön, men vi får inte överläta detta åt andra. Arbetsmiljöarbetet får inte stanna vid att fylla i blanketter, bli duktiga på processen - och glömma innehållet!

Till sist. Du har jobbat fackligt i många år och problemen verkar aldrig ta slut - du har inte ledsnat?!

-- Nej! Trots att jag har arbetat fackligt på heltid i 25 år nu så tycker jag fortfarande att det är intressant, roligt och utvecklande. Och viktigt!

Och jag hoppas att det kommer många medlemmar med mycket synpunkter till våra arbetsplatsträffar under hösten, synpunkter som ska ligga till grund för mitt fortsatta fackliga arbete!

Jan Ahman

Koncernprojekten fyllde snabbt upp sorteringshallen på Klara, när sorterrama dragit vidare till Årsta. Det här är något av det man producerat.

Tomtebodasamverkan

31 augusti och 5 september

Truckkörning vid lossning / lastning av lastbil

Nya (skärpta) regler har tagits fram i samarbete med HSO.

Anders Rydman är hädanefter samordningsansvarig för alla enheters trucktrafik på plan 2, även Logistik. (IKAB enda undantaget). Till sin hjälp har han en "truckgrupp" där bl.a. HSO Lasse Lövlie och Gerardo Berrios ingår.

Sommaren 2001

Ledningen lämnade en rapport om sin utvärdering av årets sommartrafik. Där konstateras att sommaren produktionsmässigt har gått bra förutom i juni månad. Det blev några stora kvarligg i uppsamlingen i juni och tidshållningen in i Nätet var genomgående dålig. Orsaken anges vara omflyttningen av manuella sorteringarna och "ändringen av flöden" (fr.a. flytten av Storas postöppning ner till Små).

Volymerna låg ca 20 procent lägre i juli i år jämfört med samma månad förra året. Det är en av förklaringarna till att produktionen flöt relativt bra under sommaren trots att vi i år var 94 årsarbetskrafter (ÅA) färre i juli i huset, varav 60 ÅA i egentlig drift.

Ekonomi och volymer

Det ekonomiska målet för 2001 är att ackumulerat (=snitt för hela 2001) komma ner till 67 öre i december. T.o.m. juli ligger vi på ca 70 öre per försändelse.

Volymerna har hittills i år sjunkit jämfört med budget, vilket, sammantaget med ett extra spararbete på 5 miljoner, gör det ännu tuffare att nå de 67 örena. De 70 örena t.o.m. juli innebär att terminalen ackumulerat ligger något över budget. Tittar man på enstaka månader så ligger vi dock rätt i juli och - så här långt - i augusti, vilket innebär att de anpassningar som gjorts med hänsyn till sjunkande volymer börjat ge resultat.

Samtidigt ska man vara klar över att alla jämförelser med år 2000 är osäkra fram till oktober i år p.g.a. både Årsta- och ankommande utrikes effekterna, vilka gjort budgeteringen för i år litet knepig. Fr.o.m. oktober (då är det ett år sedan Utrikes tog hand om ankommande utrikes små) är det lättare att jämföra äpplen med äpplen.

Orsaken till volymnedgången spekuleras det kring. En orsak är några extrema storsändningar förra året i samband med Teli-aaktiens introducering och första valet av premiepensionsfonderna. En annan orsak kan vara att CityMail f.n. satsar hårt i Stockholm och att de även kan ta över en del A-

volymer från Posten. Tyvärr redovisar City-Mail inte längre resultatet för det dotterbolaget (CityMail Sweden; än så länge gemensamt med Consignia (= brittiska Royal Mail)) som sysslar med utdelning.

En utförligare redovisning av kostnadsutvecklingen för terminalerna återfinns på annan plats i detta nummer av Facktuellt.

Tf chef på GSM/FSM

Per Roxne har anställts som tillförordnad chef på GSM/FSM enheten fram till årsskiftet (efter Boel Lidgren som fått nytt jobb som logistiksamordnare med placering på Årsta). Tjänsten kommer att lysas ut internt i Posten under hösten.

Driftsamordnare/lagledare

De tre driftansvariga går i tjänst på allvar den 3 september. Efter en justering av nattvakten (=ingen rast) fastställdes schemat.

Ledningen hade tagit fram en "beskrivning av rollfördelning mellan lagledare och driftansvarig". SEKO begärde att behandlingen av detta dokument skulle bordläggas till nästa ordinarie samverkan den 28 september. Så blir också fallet.

Ledningen fick klartecken att gå ut med en intresseanmälan i huset för att jobba som lagledare/biträdande lagledare.

Handlingsplan för terminalkörkortet

Handlingsplanen innehåller aktiviteter som riktar sig till dem som den 30 september fortfarande inte har klarat det terminalkörkort som gäller för egen enhet.

"Riktlinjer" (motsvarande) i ett antal frågor

Utöver gällande lagar och avtal och centrala arbetsgivarpolicies finns dessutom ett antal lokala "riktlinjer", som det heter. Arbetsgivaren har uppdaterat de som gäller för Tomteboda.

Behandlade

Följande dokument godkändes vid detta sammanträde:

(Jag har ingen möjlighet att här återge hela innehållet i dokumenten. Några har redan publicerats och samtliga kommer inom kort att finnas tillgängliga på Tomtebodawebben)

• **Subvention till motionsaktiviteter**
Ingen förändring i det dokument som tidigare publicerats i Tomtebodanytt.

• **Riktlinjer för rökning**
Rökförbud gäller inom hela Tomtebodan, även kaffer, trapphus och toaletter. Enda undantag är rökrummen. "Den som påpekar störande tobaksrök har ledningens fulla stöd", heter det också i dokumentet.

• **Ersättning för hälsovårdskostnader samt beskattning av hälsovårdersättningar.**
En sammanställning av gällande regler.

• **Handläggning av arbetsskador och tillbud**
En lathund över vad man ska göra när en arbetsskada/ett tillbud har inträffat samt riktlinjer för ersättning av skadade personliga tillhörigheter.

• **Riktlinjer för uttag av arbets- och skyddsskåder**
Har nyligen antagits och då publicerats i Tomtebodanytt.

• **Riktlinjer för utbetalning av semester i kontanter**
Grundregeln enligt semesterlagen är att semester ska tas ut i ledighet och inte i pengar. Enligt vårt kollektivavtal har vi rätt att spara semesterdagar utöver 20 dagar, som måste tas ut. Man får dock ha högst 40 dagar sparade.
För den som vid årets slut inte har tagit ut hela årssemesteren är grundregeln den att återstående dagar förs över på "sparkontot".
I två fall kan dock semesteren omvandlas till semesterersättning:

1. Man har varit sjukskriven under hela semesterperioden (juni-aug) eller under planerad semester annan tid på året.

2. Man har haft annan ledighet under tiden 1 juni - 31 december.

Utöver dessa fall kan semester betalas ut i pengar om det finns *synnerliga skäl*, exempelvis kraftigt försämrad ekonomi. Vid enstaka tillfälle kan också beslut fattas om utbetalning av sparade dagar.

Produktionschefen har beslutanderätt i dessa frågor.

• **Riktlinjer för utbetalning av förskott på lön**
Förskott betalas endast ut i om det har blivit fel i lönerapporteringen.
Utöver detta kan förskott endast betalas ut om det finns *synnerliga skäl*. Beslut i sådana fall fattas av personalchefen.

• **Anpassad arbetstid för personal i produktionen**
Lyder så här i sin helhet:

"Anpassad arbetstid för personal i produktionen

En anställd kan beredas anpassad arbetstid under en övergångsperiod. Prövning sker i varje enskilt fall och grundar sig på den anställdes social situation och/eller medicinska skäl. Medicinska skäl skall styrkas av läkarrekommendation.

En anpassad arbetstid kan tillstyrkas under 6 månader i taget och ska förläggas så att både den anställdes behov och verksamhetens krav tillgodoses".

Enda ändringen jämfört med gällande beslut är att det skrivs in att "den anpassade arbetstiden kan tillstyrkas under 6 månader i taget".

Bordlagda

Följande riktlinjer etc bordlades för behandling vid samverkansmötet den 28 september:

• **Riktlinjer för beviljande av ledigheter**
Detta är det mest omfattande dokumentet där det finns en rad (snäva) arbetsgivarutlösningar av hur reglerna om ledighet i Villkorsavtalet och Förtroendemannalagen/avtalet. Dessa riktlinjer har inte godkänts av de fackliga organisationerna. Om du får problem med tolkningen i dessa frågor ska du vända dig till ditt fackliga ombud!

• **Riktlinjer för tillträde till arbetsplatsen**
• **Handlingsprogram mot droger**
• **Kränkande särbehandling i arbetslivet**
• **Sexuella trakasserier i arbetslivet**
• **Riktlinjer för bemanning vid tillfällig personalbehov**

Lagledare på IRM

Fem personer hade sökt de tre lagledartjänsterna på IRM.

Arbetsgivaren förordade Benny Nyström och Micke Böhlén (natt) och Janne Friman

(dag).

SEKO accepterade förslaget.

De två som inte fått tjänst får möjlighet att söka i den intresseanmälan som inom kort går ut om arbete som lagledare/biträdande lagledare inom terminalen.

Lokalfrågorna

Planering pågår för att teknikerna och andra ska flytta upp från plan 1 till plan 3 (f.d. Storås manuella sortering).

Det stora pausrummet på 3,5 norra gaveln stängs därför att där ska ett antal av de nytilsatta logistiksamordnarna sitta under tiden som deras blivande lokaler på plan 1 görs i ordning. Därefter (1-2 månader?) ska denna lokal byggas om till två sammanträdesrum och ersätta nuvarande Haga (södra) och Frösunda (plan 3 bakom SSM 21). I Haga ska det dock finnas kvar viss konferensutrustning så att det rummet kan användas vid lagträffar etc. Frösunda är tänkt som lagledarrum.

Pausrummet på 3,5 nordost (bredvid datastugan) görs om till rökfritt och fräschas upp när pausrummet 3,5 norra stängs.

Frågan om samlokalisering av datastugan (plan 3,5) och Dataföreningens lokal (på plan 2,5) diskuterades återigen.

Några av terminalkontorets lokaler är undermåliga och behöver ersättas.

Tom Törnqvist och Gunnar Björklind har fått i uppdrag att ta fram en långsiktig lokalplan.

Arbetsmiljöronden / Handlingsplaner

Enheterna hade lämnat in sina handlingsplaner för arbetsmiljö det kommande året. Planerna återremitterades dock till de lokala samverkansgrupperna för prioritering av åtgärderna (i vilken ordning de ska genomföras).

FOLKSAM

Behöver du hjälp i försäkringsfrågor på ditt eget hemspråk? Då kan du vända dig till Folksam's Internationella Informationscenter!

Afghanska
Majnon Hekmat - 040/661 62 90

Arabiska
Ali Mohammed - 040/661 62 78

Bosniska, kroatiska, serbiska
Milan Cucak - 040/661 62 84

Persiska
Mehdi Katuospour - 040/6616282

Banafsheh Soheili - 040/62 80

Polska
Tatiana Miralm - 040/661 62 74
Leszek Bojko - 040/661 62 76

Somaliska
Kalif Mire - 040/661 62 88

Spanska
Pilar Svensson - 040/661 62 72

Samverkansgruppen för Tomtebodaboda fattar därefter (vid samverkan den 28 september) beslut om vilka åtgärder som ska läggas in i budgeten.

Operatörsunderhållet

Operatörsunderhållet kommer under hösten att starta även på SSM, GSM/FSM samt IRM.

Första delen kommer att handla om TAK (=tillgänglighet, användningsutnyttjande och kvalitet).

Lådbanor till manuella sorteringen

Två förslag till lådbanor till de båda manuella sorteringarna har tagits fram. Eftersom utrustningen redan finns är förhoppningen att kostnaden ska stanna på en nivå så att LTP:arna kan byggas redan i höst.

Brandskyddsorganisationen

Efter många års prat kan det kanske också i praktiken bli en förbättring av brandskyddet på Tomtebodaboda.

En organisationsplan – hur det ska fungera i teorin – är nästan klar. Enligt den kommer troligen lagledarna att bli utrymningsledare och s.k. restvärdesansvariga (= skydda/rädda den utrustning etc som går att rädda vid en brand).

Nästa steg blir utbildning/övning för lagledare och därefter för all personal.

GRMC/Rikslagret

Tomtebodaboda har nu tagit över ansvaret för Rikslagret (för tomgods). I samband med det är de två som är placerade där inlånade från Årsta. De får under hösten välja om de vill stanna hos Årsta (och arbeta på Årsta-terminalen) eller följa med verksamheten och bli anställda av Tomtebodaboda (och jobba i Västberga).

Peter Gadd har tillsatts som produktionschef för GRMC (Gruppreklamcentralen) och Rikslagret från den 1 september med Kjell Pettersson som biträdande.

Som bekant är själva bladningen av grupp-reklam utlagd på en entreprenör i Stockholm, IKAB. Postens anställda ansvarar för kvalitetskontroll, kundkontakter mot Servicenätet och tryckerier, etc.

Samverkansformer för IRM- och GSM/FSM-enheterna

SEKO aktualiserade frågan om hur samverkan skall ske när nuvarande Små-enheten delas i två. Ska det vara två samverkansgrupper eller kan – i likhet med förhållandet på plan 2 – de två enheterna samsas i en samverkansgrupp?

Frågan bordlades för vidare behandling på nästa samverkansmöte.

Lokalfrågorna igen

Sanering pågår av lunchrummet på plan 3,5 nordöst, vilket ska kompensera förlusten av 3,5 norra.

SEKO tog återigen upp frågan om KSM:s lunchrum och fick till svar att Jouko L och Bosse H samt förbättringsgrupper i OP-UH arbetar med frågan. Frågan hänger ihop med DIL:ens placering. Förslag finns att göra ett par rockader och flytta hela DIL:en till Poståkeriets och IKAB:s lokaler i södra delen av plan 2. Istället skulle Poståkeriet överta en del av DIL:ens nuvarande lokaler och OLC/Västberga resten. I detta scenario skulle IKAB:s verksamhet på plan 2 flytta till Västberga och OLC:s nuvarande lokaler där!

Enligt detta upplägg skulle det också kunna ordnas ett lunchrum för KSM i DIL:ens nuvarande sammanträdeslokaler.

Garaget

SEKO påminde dels om nattarnas möjlighet att använda garaget nattetid, nu när "skalskyddet" installerats (och så småningom börjar fungera!), dels om terminalens allmänna behov av P-platser och att detta bevakas nu när allt fler flyttar in i huset.

Vi fick till svar att en översyn av p-platserna pågår. P-platserna i garaget är på väg att hyras ut till Grabe och andra postintressenter.

Enligt SEKO bör man dock ha en klar uppfattning om den framtida tillgången på p-platser innan alla garageplatser avyttras.

"Time Care" på DIL

Ett försök med en TimeCare-liknande modell för arbetstidsplanering kommer att genomföras under sju veckor på DIL:en, med start i september. 15 personer ingår i försöket, som ingår som en del i ett projekt på brevnätsnivå.

Passerkorten

Pinsamheterna ventilerades ännu en gång.

All produktionspersonal kommer att få tillträde till plan 2 och 3 hela dygnet from söndag t.o.m. fredag.

Det kommer bara att ta litet tid att lägga in detta i datasystemen!

Fokusgrupperna

Samverkansgruppen beslöt att rapport ska lämnas vid nästa sammanträde.

Nästa ordinarie sammanträde

Hålls den 28 september.

Jan Ahman

Avtalsnotiser

Mertid eller övertid för deltidare?

När en deltidare arbetar "övertid" en vanlig vardag utgår som regel först mertid upp till "ordinarie arbetstidsmätt för heltidare".

Frågan har gällt vad som menas med "ordinarie arbetstidsmätt".

I Löneadministrativ information (LA-info) nr 2/2000 gavs följande rimliga tolkning:

"Ordinarie arbetstidsmätt för heltid är veckoarbetstiden/5.

Exempel. För arbetstagare med 38 timmars vecka utgår mertid upp till 7-36/dag och sedan blir det övertid.

För de med 36 timmars vecka utgår mertid upp till 7-12/dag och sedan blir det övertid."

Tilläggas kan att för dem med 39 timmars vecka så utgår mertid upp till 7-48.

Observera att detta gäller månadsavlönade. För timanställda gäller alltid 8 timmar per dag som arbetstidsmätt.

Om du anser att du inte fått mertid/övertid enligt denna tolkning - kontakta ditt fackliga ombud eller direkt till respektive löneadministratör!

.....

19-dagarsregeln

Enligt semesterlagen gäller en 5-respektive 19-dagarsregel under vissa villkor. Båda reglerna handlar om att man "gratis" kan få ledigt hela eller delar av tjänstgöringslördag/söndag i anslutning till semestern.

Enligt vårt avtal så gäller särskilda regler för dem med koncentrerad (intermittent) tjänstgöring.

5-dagarsregeln gäller överhuvudtaget inte. Däremot gäller 19-dagarsregeln, och den gäller - enligt en färsk tolkning - både för hel- och deltidare med intermittent tjänstgöring.

/JA

Tomtebodas nya scheman

"Ett riktigt hyfsat resultat"

■ Det kan vara intressant med lite information angående schemaförhandlingarna som nu är avslutade, eftersom det förekommer olika diskussioner i terminalen.

Schemagrupp

När vi förhandlade om Futurum informerade arbetsgivaren om att vi måste se över de scheman som finns i terminalen. Man informerade också om att en schemagrupp var tillsatt för detta ändamål. Om jag minns rätt var det på samverkan den 28 mars som arbetsgivaren informerade om detta. Vi från SEKO frågade då varför inte vi fick vara med. Svaret blev att schemagruppen skulle samla in information för att kunna komma med olika förslag och vi blev inbjudna 8 maj till en första träff med schemagruppen. Vi anmälde då att Åke Anevad och Inge Sved kommer, men vi tycker att det är olyckligt att arbeta med scheman på detta sätt, för det kommer att bli oro och ryktesspridning.

Förslag

Jag (Åke Anevad) var med den 8 maj men Inge Sved hade förhinder. Vi gick igenom olika förslag som schemagruppen hade tagit fram som arbetsmaterial och delade in oss i olika arbetsgrupper. Jag var med på ett arbetsgruppmöte och sedan hade både jag och Inge förhinder på kommande möten. Jag var aldrig stressad över detta för jag har arbetat med scheman på olika sätt i terminalen sedan 1994 och vet att det är först när arbetsgivaren lägger ett konkret förslag som man kan börja förhandla på allvar. Jan Åhman och Bertil Carlsson gjorde ett bra arbete i maj och juni med att ta emot schemagruppens alla förslag och tolka konsekvenserna av dessa. Det är också värt att poängtera att schemagruppens studieresa till Malmö gjordes före den 8 maj då jag var med första gången. Därför tar varken Inge eller jag något ansvar för formuleringarna om Malmöterminalens sätt att arbeta.

Remiss

När vi fick ett konkret förslag av arbetsgivaren så sa vi att vi skickar ut detta på remiss och efter vårt förslag flyttade vi fram schemastarten från 1 september till 1

oktober. Vi sa till arbetsgivaren att det kommer att komma många synpunkter på detta schemaförslag eftersom vi visste att många delar av det var impopulära. Vi bestämde då att vi samlas den 13 augusti och går igenom alla synpunkter och förhandlar 17 augusti. Schemaförslagen skickades hem till alla berörda i början av juli. Vi påpekade för arbetsgivaren att det är dåligt att göra detta under semestertider men vi var överens om att senare än 1 oktober kan vi inte starta. Vi sa då att vi skulle ta största möjliga hänsyn till personalens synpunkter.

Har vi då gjort detta kan man fråga sig?

Organisationen

Innan vi förhandlade scheman så hade vi förhandlat organisationen. Arbetsgivaren vill absolut ha en egen enhet för IRM. Där hade vi en annan åsikt. Vi ville tillsätta två chefer för GSM/FSM och IRM där en hade huvudansvar för IRM. Detta för att kunna utnyttja samordningsfördelarna schemamässigt. Arbetsgivaren var och är övertygad om att IRM måste vara en egen enhet för att börja fungera bättre än nu

"Ett steg på vägen mot att göra Tomteboda till en bra och effektiv terminal"

Eftersom man gjorde lösningen med scheman över hela dygnet och förde in blockning av Bromma, Kista och halva Solna gick vi med på detta. Vi behöver blockningen för att öka volymerna i huset. Med den förutsättningen och att både arbetsgivaren och SEKO just nu anser att SSM och GSM/FSM ska vara egna enheter så började vi gå igenom synpunkterna från personalen. Nu när sökningarna och placeringarna är klara så visar det sig att GSM och IRM behöver ett intimt samarbete och cheferna Per Roxne och Anders Thyni vill ha ett nära samarbete. Det glädjer mig och går väl i linje med SEKO klubb Tomtebodas uppfattning. Man kan ha olika synpunkter på om organisatio-

nen ska se ut som den gör. Vi diskuterade detta i SEKO:s klubbstyrelse och blev överens om att just nu är detta den bästa lösningen som alla i huset kan enas om. Förhandlingar är alltid en kompromiss av olika viljor.

Förhandlingsresultatet

Hur gick det då i förhandlingarna?

GSM/FSM

Tvåskift

Tvåskiftarna ville absolut inte börja 06.15. Vi löste detta med att söka ett daglag som börjar 06.15 och sköter invägningen. Tiden som blev undertid la vi tidbank på 40 timmar. Vi är överens om att övertidsreglerna gäller när vi tar ut dessa timmar. Det innebär i praktiken att det blir en arbetstidsförkortning på ca. 25 minuter i veckan på detta schema mot att man har dessa fria timmar. Vi ska reglera hur man tar ut dessa timmar i ett särskilt avtal och vi kommer att lyssna på synpunkter från personalen för att skriva ett så bra avtal som möjligt. Min bedömning är att ifrån att förslaget för GSM/FSM var riktigt dåligt för personalen så blev det ett av de bästa schemana efter förhandlingarna.

Natt

Nattarna slutar 22.30 istället för 24.00 på fredagar och en extravakt var åttonde vecka på 8 timmar. Min bedömning är att det är ett bra schema om man vill arbeta extremnatt.

Deltid

Det finns inget söndagsarbete längre på dagen på GSM/FSM. Jag vet att många deltidare är missnöjda med detta, men det var kompromissen vi valde att göra när vi förhandlade organisationen. Kanske går det att hitta individuella lösningar när vi arbetat ett tag i den nya organisationen. Det kan kanske finnas behov på andra enheter så det går att arbeta över enhetsgränserna.

Dagtid

Skapat för att tvåskiftare ska slippa arbeta från 06.15. Ett bra dagtidsschema om man är morgonpig.

SSM**Tvåskift**

Börjar 07.00 istället för 07.30 och börjar 14.00 3 e.m. på två veckor för att få plats med arbetsplatsträff och motion. Jag vet att tvåskiftarna på stora vill fortsätta arbeta 07.30 till 15.30. Visar det sig att man klarar posten så att det är möjligt och att vi kommer på ett bra förslag vad man ska gör mellan 15.00 till 15.30 så lovar jag att sätta mig i förhandlingar om det.

Natt

Nattarna fick det schema de enligt min information ville ha. Nu visade det sig att det inte var tillräckligt förankrat. Tom Törnqvist har lovat göra allt för att lösa problemet för de som ej vill/kan arbeta enligt detta schema. Vi har kommit överens om att starta med detta schema och eventuellt förhandla om det om det är personalens önskemål.

Deltid

Anpassas till tvåskiftarnas tider. Förhandlas lokalt med Tom Törnqvist.

IRM**Tvåskift**

Ingen sökte detta schema som startade 06.15 och hade helgtjänstgöring. Vi från SEKO förutspådde att ytterst få skulle söka. Vi hade rätt i våra antaganden och det glädjer oss att vi kunnat känna av medlemmarnas önskemål och att arbetsgivaren var så förnuftiga så man slopade detta schema.

Natt

I stort sett lika som GSM/FSM. Vi har påpekat att det blir tufft att handsortera (blocka) från 23.00 till 06.30.

Deltid

Vi kom överens om att ta bort dagpassen och de tidiga eftermiddagsinställelserna enligt personalens önskemål.

Extremeftermiddag

Alla jag pratat med säger att många anmält intresse för detta schema och det visade sig inte vara något problem att fylla upp platserna.

Friskvård

Gemensamt för schemana på alla enheter, även de som inte behandlas i denna artikel, är att en timmes friskvård/vecka shemaläggs. Det är ett stort framsteg anser vi, och hoppas att det ska bidra till att

vända den dåliga trenden mot allt fler och längre sjukskrivningar på terminalen.

"Affärsdagar"/Utbildning

I samtliga scheman har också lagts in 12-16 timmar utbildning/affärsdag per år. Dessa timmar är inte schemalagda, utan tas ut vid behov.

Jättejobb

Min åsikt om processen schemaförhandling som startade i slutet av mars och avslutades 17 juli är att alla vi som arbetat med det, fackliga representanter, arbetsgivare, kontaktpersoner till schemagrupperna och alla som haft åsikter har gjort ett jättejobb. Under vägen har det varit missförstånd och ibland starka känslor från sorg till ilska. Resultatet blev enligt min åsikt riktigt hyfsat. Människor som hamnar i kläm får vi försöka hjälpa med anpassade eller personliga scheman

om det går. Om vi börjar hjälpa varandra mer över enhetsgränserna så finns det säkert möjligheter. Vi måste också fylla upp luckorna som finns speciellt på natten. Där är det glädjande att arbetsgivaren vill utöka deltidarnas möjlighet att höja sina åtaganden till 75 procent.

Bra terminal

Om vi nu börjar göra det bästa av denna förhandlingskompromiss istället för att bara titta på andras fördelar och inte se sina egna fördelar i det schema vi är placerade på, så har vi tagit ett steg på vägen mot att göra Tomtebodan till en bra och effektiv terminal som vi kan trivas i, trots att vi måste göra dessa ändringar nu och troligtvis fler organisations- och schemaförändringar i framtiden.

Ake Anevad

Ordförande SEKO klubb Tomtebodan

cityMail på plus?

• CityMail Group (CMG) redovisar första halvåret 2001 en omsättning på 80,2 miljoner och ett resultat på + 6,7 miljoner i den dominerande del av "gruppen" som kallas för International. Det är ju ett fantastiskt resultat för att komma från CityMail.

Nu är detta inte hela sanningen. Sammantaget redovisar CMG efter jämförelsestörande poster i sedvanlig ordning en förlust, dock enbart 9,5 miljoner den här gången. Förlusten härrör sig framför allt från nedskrivningar i dotterbolaget Real Logistics, som ursprungligen var ett samarbetsprojekt med ASG, ASG Direct. När tyska Postens dotterbolag Danzas köpte ASG var de inte längre intresserade av samarbetet med CityMail, som då tog över hela ägandet. Med mindre lyckat resultat; bolaget sattes i vanlig CityMail-ordning i konkurs någon dag efter publiceringen av halvårsrapporten.

Utdelningen

CMG äger fortfarande en mindre del av det som de flesta förknippar med CityMail, utdelningsverksamheten i Stockholm, Göteborg och Malmö, som numera går under namnet CityMail Sweden. Brittiska Royal Mail (som är utdel-

ningsbolaget inom Consignia = f.d. Post Office) äger merparten i det bolaget och de kommer att lösa in CMG:s resterande ägarandel.

Tyvärr sägs ingenting om resultatet för utdelningsbolaget i CMG:s rapport.

Cross-border

CityMail International sysslar dels med s.k. cross-border mail eller "avg utrikes" på vanlig postsvenska, dvs försändelser som ska skickas från Sverige eller andra europeiska länder över gränsen till ett annat land. CMG samarbetar med G3, som är ett joint venture mellan holländska TPG, brittiska Consignia samt Singapore Post.

Dessutom gör CityMail Group affärer med "inbound mail" eller ankommande utrikes. Utdelningen i Sverige köper CMG i första hand av CityMail Sweden.

Till sist så ska man också ge sig in på att i Storstockholm distribuera osorterad kontorspost. Även här samarbetar man med CityMail Sweden.

Cross-border mail är än så länge den största verksamheten inom CMG med en omsättningsökning på 25 procent mellan första och andra kvartalet i år. Håller den trenden i sig innebär det minskade volymer för Posten.

Jan Ålman

Deutsche Post mot nya vinster

Siemens tar över brittiska terminaler? • Missnöjet växer

■ Deutsche Post är med sina 300.000 anställda och med en omsättning på ca 150 miljarder kronor Europas största postföretag. Och mest framgångsrika. Det är inte bara det att vinsten för första halvåret i år uppgick till drygt 13 miljarder kronor. En rad beslut har dessutom gått företagets väg det senaste halvåret; beslut som skapar förutsättningar för bolaget att ytterligare stärka sin ställning på den postala världsmarknaden - för det är där som Deutsche Post World Net (DPWN) - bolaget heter så numera - spelar.

I mars friade EU-kommissionen DPWN från de anklagelser, som det USA-baserade UPS, världens största lättgodsdistributör, 1994 riktade mot bolaget. UPS påstod att Deutsche Post korssubventionerade paketen med pengar från den monopolskyddade brevaffären. Kommissionen friade DPWN helt från dessa anklagelser.

kommissionen hade anklagat tyskarna för att försena och eftertaxera vad de ansåg vara brittisk post till Tyskland. (Domen finns ännu inte tillgänglig på nätet så det är svårt att uttala sig om detaljerna). EU-kommissionen slog i sitt beslut den 25 juli i år fast att tyskarna enligt deras uppfattning handlat fel och dömde dem till ett symboliskt skadestånd på 1 EURO. Orsaken till de låga böterna angavs vara att rättsläget var oklart; bl.a. hade de tyska domstolarna tidigare accepterat Deutsche Posts agerande (måste syfta på Citibank-affären).

DPWN klarade sig alltså lindrigt undan denna gång, men Kommissionen utlovar betydligt strängare straff om saken upprepas. Frågan är vad beslutet kan få för allmänna konsekvenser: är det numera fritt fram med remailing inom EU-området? *Facktuellt* återkommer efter att ha läst domen.

Friades i USA

USA:s storkapitalister är som bekant de värsta förespråkarna för "frihandel", omreglering och annat elände. Men när starka konkurrenter tar sig in på deras hemmaarena, då blir det liv i luckan! Främsta hoto-bjekt för UPS och Fedex, de två största privata lättgodsdistributörerna, är sedan en tid DHL Worldwide Express, som till 46 procent ägs av Deutsche Post. Bl.a. så har UPS anklagat DHL inför USA:s transportmyndigheter (DOT): dels för korssubventionering, dels att DHL:s amerikanska dotterbolag DHL Airways bryter mot USA:s regler för ägande av flygbolag. I USA är det nämligen så att minst 75 procent av rösterna i ett USA-baserat flygbolag måste innehas av USA-medborgare. Hut f-n tyskarna och DHL slingrat sig ur detta kan man undra över, men hursomhelst så friades Deutsche Post av DOT. Fortsättning lär följa!

Förlänger monopolet

Deutsche Post bygger sin expansion på en monopolskyddad hemmamarknad för breven; där är det inte utan att man kan ge UPS rätt. Man kan jämföra deras starka utgångsläge med vårt sargade svenska Posten som dels tvingats konkurrera med konkursryttarna i CityMail, dels måste sälja ut stora värden för att täcka den pensionsskuld som staten upparbetat under många år - istället för att använda detta kapital till att stärka företaget..

Den tyska regeringen har dessutom - trots

kritik - beslutat att förlänga brevmonopolet fram till och med år 2007, utan att avvakta det nya EU-direktiv som är under mangling i Bryssel. Hos våra politiker finns som bekant inga som helst antydningar i den riktningen.

Aktierna sjunker i värde

Deutsche Post ombildades till aktiebolag 1995 och i november förra året såldes 29 procent av aktierna ut på börsen (vilket inbringade drygt 60 miljarder kronor). Nu har regeringen föreslagit att resten av bolaget ska privatiseras. En smolk i glädjebägaren är att aktierna sjunkit med nästan 20 procent sedan de introducerades.

Outsourcing

Som en följd av bolagiseringen och privatiseringen - och de åtstramningar för vanligt folk som är ett av syftena med dessa knep - börjar nu också bråken med personalen. I juli meddelade Deutsche Post att de genom större distrikt tänkte göra sig av med 3.000 av sina 80.000 brevbärare. Efter fackliga protester sköt man sedan upp beslutet. En tid i alla fall. Det gjorde man däremot inte med den outsourcing av mellanområdestransporterna, som man beslöt om tidigare i år -

Svenska Posten tar efter. Outsourcarna har hittat en fristad i Polisskolan.

Remailing

Något sämre gick det i en annan fråga. Jag rapporterade förra året i *Facktuellt* (nr 3/2000) att EU-domstolen gett klartecken till Deutsche Post att ta ut fullt inrikesporto för remailade försändelser som Citibank i Tyskland skickat via Holland.

Den här gången var det British Post Office (numera Consignia) som 1998 införde EU-

USPS outsorcar personalens klagomål

• Tro det eller ej men i USA är Posten fortfarande statsägt med monopol på brevframsändelserna. Det knakar i jätteföretaget (800.000 anställda!) som i år är på väg mot en förlust på 20-30 miljarder. Naturligtvis har ropen om privatisering höjts även här, bl.a. har den avgående generaldirektören ("General Post Master") uttalat sig i den riktningen.

En lustig detalj i detta märkliga land är att USPS nu planerar att utsorka de anställdas klagomål! Man tänker sig att ett fristående personallagt företag ska behandla de i dagsläget 126.000 klagomål som anställda varje år riktar mot företaget.

Jan Ahman

där hade man facket stöd. I alla fall om man ska tro tidningen *Post-express*.

.....

Siemens tar över brittiska terminaler?

Deutsche Post är trots allt ett framgångsrikt företag och när det regnar på prästen så stänker det på klockaren och därför är där än så länge relativt lugnt ute på de tyska brev-bäringskontoren och sorteringsterminalerna.

I Storbritannien är läget annorlunda. Consignia, f.d. British Post Office, har bekymmer med ekonomin (4 miljarder i förlust förra året) och, inte minst, med företagsledningens relationer till personalen!

Under förra året uppgick antalet strejk-dagar till sammanlagt 62.000 och i maj i år strejkade 6.000 sorterare under tre dagar. Ursprunget var missnöje med arbetsförhållandena på Watford-terminalen utanför London. Nyligen varnade CWU, det brittiska postfacket, för generalstrejk om Consignia fullföljer sina planer på uppsägningar och försämrade sjukersättning.

"Förtroendet har kollapsat"

En partssammansatt undersökning av förhållandena inom Royal Mail, tillsatt som en följd av oroligheterna, är inte nådig i sin kritik av företagsledningen. "Sorteringsterminalerna drivs som gammaldags fabriker där personalen måste räcka upp handen för att få gå på toaletten", kommenterar Lord Sawyers, som lett utredningen, och fortsätter: "Detta är ett företag där tilliten, respekten och förtroendet mellan parterna har kollapsat".

Rapporten konstaterar också att Royal Mail kommer att vara sårbar gentemot konkurrenterna och "the regulator" (Postcomm; motsvarigheten till vårt Post & Telestyrelsen), om man inte löser problemen och blir av med ryktet att vara "strejkdrabbat och opålitligt".

Managementguru

Någon vecka efter rapporten visade det sig att ledningen tänker anlita en svindyr managementguru från USA, uppfostrad hos Världsbanken, för att förbättra stämningen inom bolaget!

Därefter meddelade man att man tänker sälja ut fordonsparken. Några dagar senare kom beskedet att företagsledningen också vill outsource bl.a. IT- och redovisningsdivisionerna. De överväger också att låta Siemens ta över driften av sorteringsterminalerna! Sammanlagt vill man lägga ut verksamhet till ett värde av 15 miljarder kronor på entreprenad.

Åtgärder som knappast lär förbättra de brittiska "industrial relations"!

Alcatel blir Solystic

USA:s krigsindustri ger sig in i postbranschen

• Alla storbrevsmaskiner inom Brevnätet, men också många GSM, har tillverkats av *Alcatel*, ursprungligen ett franskt bolag. För ett par år sedan sålde Alcatel sin "postala" del till det tyska industriföretaget *Mannesman*. Mannesman (som på senare år gett sig in på telemarknaden) köptes därefter upp av brittiska *Vodafone*, mest känd för sina jätteaffärer inom telekommunikationsbranschen.

Northrop Grumman

Vodafone var i första hand intresserade av Mannesmans telekomdel och beslöt därför att sälja av "maskinerna", som köptes av *Siemens*. Eftersom Siemens redan är störst i världen på sorteringssmaskiner krävde både EU och USA:s konkurrensmyndigheter att bolaget skulle släppa den delen av Mannesman till ett annat företag.

Därför blev det till sist (?) så att *Northrop Grumman* tog över det företag

som byggt många av våra sorteringsmaskiner. Northrop tänker bedriva verksamheten i ett helägt dotterbolag med namnet *Solystic*.

Krigsindustrin

Northrop Grumman är ett USA-företag med huvudkontor i Los Angeles och med en omsättning på 160 miljarder kronor. Företagets huvudsakliga verksamhet är tillverkning av avancerade teknologiska produkter till USA:s flyg-, rymd-, skeppsbyggnads- och krigsindustri, men man gör också redan idag en del affärer med US Post (USPS).

Solystic/Alcatel håller för närvarande på att installera 537 storbrevsmaskiner (AFSM-100) åt USPS. Bolaget har också ett kontrakt med brittiska Royal Mail att utveckla nästa generations SSM, som bl.a. påstås kunna sortera 40.000 försändelser/timme.

Jan Åhman

Som lök på laxen meddelade Postcomm i mitten av september att de tänker behandla en ansökan från Hayes, ett av Storbritannien största företag, att få bedriva utdelningsverksamhet i London, Edinburgh och Manchester. Om ansökan beviljas innebär det en CityMail-liknande situation i Storbritannien: ett privat bolag tillåts att skumma grädden av mjölken.

.....

Missnöje på andra håll

Också på andra håll jäser missnöjet med postpolitiken. I Belgien strejkade man mot de åtstramningar som genomförs inför en planerad privatisering av belgiska Posten år 2004. I Irland jäser missnöjet med lönerna bland de 1.800 postmästarna, "många tjänar mindre än de nationella minimilönerna". I Österrike riktar sig protesterna mot stängningen av mindre postkontor. I Frankrike hotar fackföreningarna med strejk om La Poste fullföljer planerna på divisionaliseringen av företaget. Bara ryktet (som förnekas av företagsledningen) att den australienska Posten tänker ersätta fast anställda heltidare med entreprenörer var tillräckligt

för att facket skulle anordna ett protestmöte i Sidney. Osv.

Gamla Postverken

Helt säkert finns det en hel del gammalt som behöver förnyas i Postverken världen över. Servicen är ju rätt skral på sina håll (Royal Mail klarar exempelvis bara 86,5 procent av övernattbefordran). Men huvudsidan i det som nu händer är något annat. Det är samma omregleringspolitik, som vi i Sverige redan sett alldeles för mycket av (men tyvärr långt ifrån allt, mer kommer!). Herrarna kallar det falskeligen för "avreglering". Men vad är det för "avreglering" när de nationella (enbart inom EU 12 stycken), statliga, politiskt styrda postmonopolen ersätts av tre-fyra huvudsakligen USA- och tysklandsbaserade storföretag utanför all politisk kontroll. Vi är inte där riktigt än, men det är dit vi är på väg.

Det är hög tid att de fackliga organisationerna, men också andra folkliga grupper, tar sig samman och mobiliserar mot denna utveckling! Det är därför glädjande att det i februari nästa år planeras en anti-avregleringskonferens i Berlin. Frågan är om SEKO tänker delta!

Jan Åhman

Postens halvårsresultat

Postpolitiken och lekstugorna resulterar i nya miljonförluster

■ Postkoncernens nettoomsättning uppgick till drygt 12 miljarder under första halvåret i år, en svag minskning jämfört med samma period föregående år.

Resultatet efter finansiella poster och efter skatt sjönk från +360 miljoner till -61 miljoner, en försämring med 421 miljoner. Drar man ifrån Postgirots vinst (233 miljoner) slutar de röda siffrorna för första halvåret 2001 på -294 miljoner. Och nu handlar det inte längre om extraordinära avsättningar till pensionsåtaganden eller avvecklingspengar utan förluster i rörelsen.

Besparingsprogram

Det försämrade resultatet förklaras dels med lägre volymer (som dock varit förutsägbara eftersom man i delårsrapporten hänvisar till höga volymer av engångskaraktär under föregående år), dels "framåtriktade satsningar", som man kallar det. Bland annat avser man introduktionen av det nya servicenätet.

- Med anledning av det kraftigt försämrade resultatet ... har beslut fattats om att genomföra besparingsprogram för att åstadkomma betydande kostnadsminskningar på kort och lång sikt, heter det i ett pressmeddelande i samband med rapporten. Ingenting sägs om vad man menar med det.

Postpolitiken

Vad är då orsaken till det urusla resultat som uppnåtts - trots att det inte skett några större oförutsägbara volymförändringar. Och trots alla de rationaliseringsprogram som nu under flera års tid drabbat de tiotusentals postanställda som varje dag ser till att posten faktiskt kommer fram? Och det i världsklass.

Man redovisar inte längre resultatet för breven respektive paketen, vilket försvårar en analys.

En viktig orsak är utan tvekan den socialdemokratiska regeringens fortsatta postpolitiska strypgrepp. Ersättningen för kassaservicen är ännu inte avgjord. Men ännu viktigare är att den snedvridna marknadssituation som omregleringen av post-

marknaden lett till. CityMail/Royal Mail tillåts att fortsätta dumpa marknaden på de mest lönsamma volymerna medan Posten har ansvaret att sköta hela den övriga distributionen. Posten har gång på gång anklagats för att dumpa priserna men i själva verket är det ju tvärtom: CityMail har hittills alltid gått med förlust med den prissättning som bolaget tillämpar. Idag redovisas inte längre deras resultat, men med största sannolikhet handlar det fortfarande om stora förluster inom brevtutdelningen. Regeringens tveågsna inställning till paketrörelsen är en annan faktor som faktiskt äventyrar hela den verksamheten. I det getingbo som denna bransch utgör finns det inte plats för falska ägarrepresentanter av Göran Perssons och Björn Rosengrens typ. Även utförsäljningen av Postgirot innebär sannolikt en försvagning.

Politiska skurkstreck

Till sist ska man också - som Grabe så riktigt påpekar i ett av sina uttalanden (har han läst Facktuellt?) - komma ihåg att Posten har försvagats av de enorma avsättningar som bolaget tvingas göra till pensioner och Futurum. Pengar som staten borde ha betalat när man genom bolagiseringen och avregleringen helt ändrade förutsättningarna för det tidigare affärsverket Posten. Även detta skurkstreck ska läggas nuvarande och tidigare regeringar till last.

Lekstugor

En andra orsak är den lekstuga som tycks råda inom huvudkontoret. Det börjar faktiskt bli dags att fråga sig (och få ett svar!) vad alla dessa "koncernprojekt" egentligen har kostat? Och hur många miljoner i lönekostnader drar alla de nya tjänster som tillsätts på denna nivå; senast 61 (sextioen!) "logistiksamordnare".

På Tomtebodaterminalen tvingas sorteringsspersonalen tränga ihop sig bl.a. för att tio nya "logistiksamordnare" ska få plats i ett av lunchrummen!

Det dåliga resultatet och de nya "besparingsprogram" som detta leder till skärper

ytterligare den politiska frågan, vad det är för politik och politiker som styr det här landet, men också den företagsledande: gärna en vision till, men först ett slut på alla lekstugor inom servicenät och affärsheter och allt vad f-n det heter.

Jan Åhman

ITP-förhandlingar med förhinder

• PTK har under flera års tid förhandlat om ITP-avtalet, som i grunden reglerar den tjänstepension som även vi numera omfattas av (ITP-P).

Förhandlingarna med arbetsgivaren har gång på gång strandat, senast i juni i år. Motsättningarna med arbetsgivaren, men även internt inom PTK, handlar framför allt om huruvida pensionen fortsätta att vara förmånsbestämd (idag garanteras man 10 procent av slutlönen) eller om man ska gå över till ett premiebestämt system (dvs arbetsgivaren sätter av en viss procent varje år varefter pensionens storlek blir beroende av hur fonderna utvecklas).

Förmånsbestämd

SIF, som är det största förbundet inom PTK, har (tack och lov!) lagt ett förslag där man skulle behålla förmånsbestämd pension för inkomster upp till 23.000 kr/mån. Däremot skulle arbetsgivarens avgifter beräknas på ett annorlunda sätt. Andra experter inom PTK anser emellertid att SIF:s förslag innebär försämringar för dem med löner över 23.000 kr/mån samt att arbetsgivarens kostnader ökar för äldre anställda.

PTK:s förhandlingsdelegation skulle ha träffats på nytt den 11 september, men mötet inställdes. Istället träffas kartellens styrelse i slutet av månaden.

/JA

Allt detta hände

Alla dessa händelser inträffade

När....

intellektuella, politiska och fackliga ledare
sålde sig billigt under tidernas oslagbara rea

Allt detta hände

När....

det var svårt att andas
och några försökte öppna fönstret

Allt detta hände

När....

instängda människor i mörkret
försökte tända ett ljus

Allt detta hände

När....

maktens galna hundar
försökte erövra våra rättigheter

Deras skott

var ett skott mot demokratin och freden

De var naiva

De var åtta och bara G8

Vi är många

Miljontals, hundratals miljoner

Men vem börjar nästa gång

Vet ej!

Men håll för öronen

Det blir miljontals skott

Masood Punjabi

Masood Punjabi arbetar
på Tomtebodas SSM

Årstaröster

Josef Tewolde, Små/C5, i
Posten sedan 1980.

Har du märkt av chefsbytet?

– Jag träffade honom på bussen redan första dagen som han var här, han verkar öppen. Vi har diskuterat frågor med honom som vi inte har kunnat diskutera med någon chef tidigare. Hans syns ofta på golvet, det är ovanligt! Det har blivit en annan atmosfär på Årsta. Och så har jag hjälpt honom att tolka en gång när det var besök på terminalen, jag kan franska.

Största arbetsmiljöproblemet?

– Lokalen är för bullrig och det är fortfarande många tunga lyft. Jag jobbar i maskingruppen, maskinerna står tätt! Men en del har också gjorts, stolarna bl.a. Och sulorna har hjälpt mycket.

Nöjd med semestern?

– Jag tog ut tio veckors semester och kom och åkte hem till Eritrea. Det är generöst att man kan spara på sig ledighet på det sättet. Har varit hemma ett par gånger tidigare och hjälpt till med uppbyggnaden. Vi är en ung nation och nu är det relativt lugnt efter senaste kriget; det finns en entusiasm och framtidstro i landet.

Janne Gebring/Janne Ahman

Tittar Grabe in.....

STRAX INNAN JAG SKULLE ÅKA på semester träffade jag Björn Kristensen på tunnelbaneperrongen i Farsta. Han hade varit och hälsat på Tore Säfberg på Farsta sjukhus. Det stod inget vidare till med Tore förstod jag och mycket riktigt när jag kom tillbaka efter min semester och börjat jobba hörde jag att han var död.

Tore jobbade på Flöde för de som inte vet. Jag kände inte Tore speciellt väl men vi heja alltid och bytte några ord, alltid juste och hjälpsam och till synes på gott humör när man gjorde bort sig ute på järnvägen. Tore hade arbetat större delen av sitt yrkesverksamma liv på posten. Själv är jag en grönköping i sammanhang-
et med mina 13-14 år. Jobbar man många år på en arbetsplats är det många människor man lär känna och följa i livets alla skiftet. En del mer, andra mindre. Folk gifter sig, får kanske barn, skiljer sig, träffar nya partners och utvecklas åt olika håll. En del blir sjuka eller får alkoholproblem, mår mer eller mindre bra.

ANDRA GÖR STÖRRE ELLER MINDRE KARRIÄRER. Hur som helst följer vi varandras öden i skiftande grad. Åtminstone så länge vi jobbar kvar på bygget. Vi hälsar på varandra, för det mesta i alla fall, även om vi inte känner varandra särskilt väl. Arbetskamrater dör också i sjukdomar, olyckshändelser eller för egen hand. Allt kan naturligtvis hända oss under ett långt yrkesliv på samma arbetsplats. Alla blir äldre och snart sommarjobbbar väl barnbarnen om dom inte redan gör det på terminalen. Efter jobbet eftermiddag, kväll eller morgon drar vi i regel snabbt hem eller var vi nu ska, naturligt nog. Fast ibland har jag känt att det är jåkligt trist med en arbetsplats så pass stor med så pass många medarbetare som inte har någon typ av informell mötesplats där folk från olika delar av huset kan mötas mera spontant så att säga. Och då räknar jag inte med de olika pausutrymmena eller för den delen inte heller restaurangen, det enda stället i kåken där man kan tänkas springa på varandra, den har väl lite för mycket av skolbespising över

sig. Kort sagt ett trevligare ställe där man kan ta en kopp kaffe, tillgång för alla till dags och fackpress och givetvis en tv. Tja, det går ju att utveckla hur långt som helst. I den här inte alltid lika seriösa posttidskriften som många andra kan man väl ta ut svängarna lite. Sålunda lanserar jag idén; bygg ett fik, eller ännu hellre en restaurang i kassans lokaler. Varför ska Poståkeriet ta över dessa förmålligt belägna lokaliteter? De är inte så många. Det räcker nog med norra ändan av kåken i Dilen och Ksm gamla pausutrymmen om man bygger om lite, där finns toaletter också. Vi skulle behöva en plats nära arbetsplatsen, inte Västra Skogen eller Solna Centrum, där alla som har lust kan ses en stund och koppla av före eller efter jobbet. I väntan på bussen, en kall dryck efter motionspasset. Faktum är att platsen är den bästa.

Staffan Millner fick sista ordet

TRUCKTRAFIKEN SKA FÖRSTÅS helst bort. Den nås från markplanet nära entrén. Alla kan ta sig dit utan passerkort. Tänk vilket andningshål i dessa tider när vi snart bara får röra oss efter snitslade banor på bestämda tider. I och för sig skulle man ju kunna tro att arbetsgivaren bara vill se oss på jobbet under strikt arbetstid men det är väl ändå inte möjligt, kreativiteten flödar ju bäst utanför arbetstiden. Här kan man diskutera postens

lönsamhet och utvecklingen på börsen, bästa liren till V75 eller livets allvar, sorger och glädjeämnen i största allmänhet. Tittar Grabe in kan Totte dryfta rangeringens konst o.s.v.

SNART BYGGS JU ETT NYTT huvudkontor här ute och platsen blir till en rejäl byggarbetsplats med allt vad det innebär. Det går förresten säkert att bygga om hela gamla Direktinlämningsdelen till ett mindre shoppingcenter kanske med systembolag och post i butik så behöver inte våra nya hyresgäster stressa till Solna Centrum på lunchen för att handla och äta eller ta ut pengar. Det finns bergsäkert lönsamhet i det här i rätta händer förstås.

NOG SPÅNAT. Men det kanske inte vore helt fel om det i ett hus fullt med folk av olika kategorier och dignitet fanns ett informellt andningshål, oväntade möten och så där. Hur det nu skulle se ut. Fast kassan ligger bra till. Sen tror väl i och för sig jag inte annat än att dom flesta vill hem från jobbet fort som fan efter avslutat arbetspass. Fast det är klart. Vi vet ju inte hur länge vi har någon verksamhet kvar på Tomteboda.

I YNGRE DAGAR jobbade jag ett kort tag på Kockums varv i Malmö. Där fanns en riktig så kallad bruksanda eller vad man nu ska kalla det, åtminstone delvis kvatmassor av anställda. Alla var vi Kockumiter. Jobben var trygga. Behovet av stora tankfartyg oändligt. Tills dom började bygga mycket billigare i Asien. I somras promenerade jag omkring på det gamla varvsområdet, nu läge för Bomässan 01. Här byggs nu exklusiva bostäder för fantasipriser. Vem vet, Bomässan 2010 kanske hålls i Solna!

Staffan Millner

Staffan Millner är ordförande i sektion Klump/Flöde på Tomteboda och ledamot i Tomtebodas klubbstyrelse. Artikeln har tidigare publicerats i tidningen Din Röst